

DZIENNIK ZARZĄDU MIEJSKIEGO w ŁODZI

WYCHODZI 15 KAŻDEGO MIESIĄCA

WYDAWCA: ZARZĄD MIEJSKI w ŁODZI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

ŁÓDŹ, PLAC WOLNOŚCI NR. 14, POKÓJ NR. 14, TELEFON 218-03

PRENUMERATA:	
kwartalnie	Zł. 3.—
półrocznie	" 6.—
rocznie	" 12.—
pojedynczy zeszyt	" 1.—

CENY OGŁOSZEŃ:	
1 strona przed tekstem .	Zł. 150.—
$\frac{1}{2}$ " " " .	" 80.—
1 " za tekstem . . .	" 100.—
$\frac{1}{2}$ " " "	" 60.—
drobne po 10 groszy za wyraz.	

Treść zeszytu 7-go z dnia 15-go lipca 1936 r.

1. Prace statystyczne Zarządu Miejskiego w Łodzi (1918—1934) na tle zagadnień statystyki i polityki komunalnej	465
2. Ostatnie 94 dyplomy nauczycielskie w Miejskich seminarjach nauczycielskich im. E. Estkowskiego i A. Szycówny w Łodzi	476
3. Uroczyste pożegnanie Prezydenta inż. W. Głazka	479
4. Protokół 12 posiedzenia Rady Przybocznej przy Tymczasowym Prezydencie miasta Łodzi	482
5. Statut o podatku hotelowym na rzecz Gminy Miejskiej Łódź	495
6. Regulamin porządkowy Rzeźni Miejskiej w Łodzi	500
7. Wykonanie budżetu Zarządu Miejskiego w Łodzi za 3 miesiące 1936/37 roku	510—511
8. Sprawozdanie finansowe Zarządu Miejskiego w Łodzi za czas od 1 kwietnia do 30 czerwca 1936 r.	512
9. Kronika: I Ogólna. II. Z życia Samorządu Miejskiego w Łodzi	513
10. Ruch służbowy pracowników etatowych za miesiąc czerwiec 1936 r.	525
11. Okólniki	524
12. Ogłoszenia	525

PRACE STATYSTYCZNE ZARZĄDU MIEJSKIEGO W ŁODZI (1918—1934) NA TLE ZAGADNIENIŃ STATYSTYKI I POLITYKI KOMUNALNEJ

Znaczenie statystyki.

Statystyka rozwinęła się w związku z badaniami, poświęconymi ustrojowi państwowemu. Związek statystyki z nauką o państwie znajduje odbicie już w samej nazwie tej stosunkowo młodej, bo dopiero w połowie XVIII wieku przez Achenvalla do programu uniwersyteckiego wprowadzonej gałęzi wiedzy (wyraz statystyka pochodzi od wyrazu łacińskiego status, oznaczającego państwo). Achenvall, profesor uniwersytetu w Getyndze, przeszedł do historii, jako „ojciec statystyki”. A przecież, jak zaznacza Bleicher, Achenvall próbował ustalić, jako zadanie statystyki, naukę o ustroju państw.

Z biegiem czasu statystyka uniezależniła się od nauki o państwie. W wydanej w połowie zeszłego stulecia pracy p. t. „Die Statistik als selbständige Wissenschaft”. Knies dowiódł, że statystyka jest samodzielną dziedziną wiedzy, posiadającą własne, dające się ściśle określić zadania. Niemniej jednak statystyka zachowała ogromną swą rolę, jako źródło wiadomości o państwie. Może w większym jeszcze stopniu, niż dawniej, odgrywa ona dziś rolę drogowskazu w różnego rodzaju poczynaniach państwa.

Znaczenie statystyki dla państwa uświadamiał sobie doskonale Staszic. Wydając w roku 1807 pracę p. t. „O statystyce Polski”, Staszic dodał do niej podtytuł: „Krótki rzut wiadomości, potrzebnych tym, którzy ten kraj chcą oswobodzić, i tym, którzy w nim chcą rządzić”. W tem lapidarnym, lecz głębokim ujęciu, wielki nasz myśliciel i reformator uwypuklił znaczenie państwowe statystyki, w szczególności zaś rolę, jaką ma ona do spełnienia, gdy naród mierzy swe siły do walki o wolność. Staszic pouczał, że dla wyzwolenia kraju, a następnie dla należytego rządzenia niezbędna jest dokładna znajomość własnych sił i zasobów, i że tej znajomości nie można uzyskać inaczej, jak w drodze ścisłych i wsechstronnych dochodzeń statystycznych.

Posuńmy się o krok dalej. Jak nie można rządzić państwem bez statystyki, tak nie do pomyślenia jest rządzić miastem bez tego czulego i pouczającego instrumentu poznawczego, jakim jest statystyka. Zarząd miasta dąży do zaspokojenia potrzeb ludności miejscowej, musi przeto znać te potrzeby, przytem znać je nie „na oko“, lecz jaknajdokładniej, a to wymaga systematycznego gromadzenia danych statystycznych, ilustrujących różne przejawy i bolączki życia danego ośrodka.

Przed 15 laty, będąc wówczas prezydentem miasta Łodzi, w następujący sposób sformułowałem swój stosunek do statystyki: *Jeżeli dokładna znajomość zjawisk, stanowiących istotę naszego życia zbiorowego jest już dzisiaj obowiązkiem każdego obywatela, to dla działacza publicznego, pragnącego wywiązać się skutecznie z ciążących na nim zadań, jest ona kategorycznym nakazem. Wszelka działalność na arenie publicznej nie oparta na gruntownej znajomości środowiska społecznego i warunków, w jakich ono istnieje i rozwija się, posiadać musi z konieczności charakter bezplanowych, nieskoordynowanych odruchów, dających wyniki przypadkowe i niezawsze pozytywne. Nieocenionym środkiem pomocniczym, który umożliwia to poznanie drogą liczbowej oceny zjawisk, występujących w masie społecznej, jest statystyka. Badania statystyczne, pomijając ich znaczenie dla nauki w sensie ustalenia dróg metody statystycznej praw, rządzących zjawiskami masowymi, dają nadto niezmiernie cenny materiał szeregowi umiejętności praktycznych. Dla działacza publicznego doniosłe znaczenie badań statystycznych polega na tem, że wnioskują one w najskrytsze tajniki życia zbiorowego, ujawniając jakby w przekroju jego budowę oraz właściwości poszczególnych składników bądź grup, tworzących całość społeczno-gospodarczą. Niedosć na tem: badania statystyczne ujawniają i wyjaśniają zachodzące w organizmie społecznym procesy, wskazując różne braki i niedomagania, przyczyniając się zarazem do ich zwalczania; są zatem punktem wyjścia dla wszelkich zamierzeń w kierunku doskonalenia form życia zbiorowego*. (Przedmowa do „Statystyki miasta Łodzi“ 1918—1920).

Państwo współczesne, a narówni z niem gmina, zwłaszcza wielkomiejska, posiadać musi dobrze wyposażony i sprawnie funkcjonujący aparat statystyczny, by w sposób należyty sprostać swym obowiązkom. Słuszność tego zapatrywania potwierdza zresztą praktyka: niema dziś państwa kulturalnego, któreby nie posiadało organu statystyki państwowej (w Polsce mamy Główny Urząd Statystyczny), niema większego miasta, któreby nie utrzymywało własnego biura statystycznego.

Z historii statystyki miejskiej.

Nowoczesna statystyka administracyjna, oparta na naukowych metodach badania, a nadto rozporządzająca sprawnym i wyposażonym w odpowiednie środki aparatem technicznym, jest zdobyczą XIX wieku. W okresie tym powstają liczne biura statystyczne, zarówno państwowe, jak i komunalne.

W Niemczech, gdzie statystyka miejska znajduje się bezsprzecznie na wysokim poziomie organizacyjnym i technicznym, pierwsze municipalne biura statystyczne pojawiają się w 60-ych latach ubiegłego stulecia. Najwcześniej utworzony został Urząd Statystyczny miasta Berlina, mianowicie w roku 1862. W roku 1901 było w Niemczech 28 miejskich biur statystycznych, w roku 1915 — 47. Czołowe pośród nich miejsce zdobył sobie urząd stołeczny. Począwszy od roku 1879, statystycy miejscy w Niemczech odbywają rokrocznie zjazdy, poświęcone omówieniu różnych problemów teorii i praktyki statystycznej, nadewszystko zaś uzgodnieniu metod pracy poszczególnych miejskich biur statystycznych. Zjazdy statystyków miejskich przekształciły się w instytucję stałą, posiadającą własne wydawnictwo p. n. „Statistisches Jahrbuch deutscher Städte“, ukazujące się od roku 1890.

W Austrii przedwojennej zainteresowanie dla badań statystycznych obudziło się w związku z obradami międzynarodowego Kongresu Demograficznego, który odbył się w stolicy monarchji naddunajskiej w roku 1887. Ówczesny szef austriackiej statystyki państwowej von Inama-Sternegg oddziaływał na zarządy miejskie w kierunku tworzenia miejskich biur statystycznych, ponadto zaś zjednał je dla idei współpracy na polu statystyki, co znalazło wyraz w podjęciu wspólnego wydawnictwa p. n. „Oesterreichisches Städtebuch“. Na terytorjum Austro-Węgier istniało przed wojną 12 miejskich biur statystycznych. Statystycy miejscy odbywali corocznie zjazdy, którym przewodniczył prezydent c. k. centralnej komisji statystycznej.

We Włoszech liczba miejskich biur statystycznych jest znaczna, najstarsze z nich powstało w roku 1862. W roku 1905, z inicjatywy senatora Ippolito Niccolini, ówczesnego prezydenta miasta Florencji, utworzona została we Włoszech organizacja p. n. „Unione statistica delle città italiane. Do wymienionej organizacji zgłosiły akces wszystkie większe miasta włoskie i że kierownictwo złożone w ręce dyrektora biura statystycznego miasta Florencji p. Ugo Guisti. W grudniu 1906 roku staraniem Unji ukazał się pierwszy tom wydawnictwa p. t. „Annuario Statistiche delle città italiane“. Publikacja spotkała się z nader życzliwym przyjęciem ze strony najwyższych czynników: król,

ministrowie, szefowie urzędów państwowych, prezydenci miast, prasa — wydali jaknajpochlebniejszy sąd o nowej instytucji i jej piętym tworzem.

Jeśli chodzi o Francję, to warto zacytować uwagę Edwarda Grabowskiego („Podręcznik statystyki“ 1923 r.), że „najdawniejsza statystyka miejska powstała w Paryżu, gdzie już w roku 1670 z rozporządzenia Colberta rejestrowano ruch ludności“. Właściwą datą narodzin statystyki miejskiej jest rok 1879, t. j. data utworzenia biura statystycznego miasta Paryża.

W Rosji przedwojennej istniało 7 miejskich biur statystycznych, w Hiszpanji — 3, w Belgji, Szwajcarji i Portugalji — po 2.

Z biur pozaeuropejskich wyróżniały się wysokim poziomem organizacji i szerokim zakresem działalności biura statystyczne w Nowym Jorku, Tokio, Montewideo i Buenos-Ayres.

Statystyka miejska w Polsce.

Pomiędzy miejskimi biurami statystycznymi w Polsce prymat co do czasu istnienia dźerży biuro lwowskie, założone w roku 1875. Wnikając w działalność wymienionego biura na przestrzeni 60 lat jego istnienia, możemy spostrzec, jak zmienne są koleje losu. Po reorganizacji, dokonanej w roku 1889, miejskie biuro statystyczne we Lwowie rozwinęło intensywną działalność, obejmując zakresem badań wszelkie dziedziny życia miasta i podejmując akcję wydawniczą w szerokim stylu. Wydawano, mianowicie, tygodniowe i miesięczne sprawozdania statystyczne, a nadto publikację periodyczną p. n. „Wiadomości Statystyczne o Lwowie“. Do chwili wybuchu wojny światowej ukazało się 11 pięknych tomów tej publikacji. W czasie Wielkiej Wojny działalność biura skurczyła się do nader skromnych rozmiarów. Po wojnie w niepodległej Polsce — biuro lwowskie dawnej swej świetności nie odzyskało. Na I Zjeździe Statystyków Miejskich Rzeczypospolitej Polskiej, który się odbył w dniach 23 i 24 maja 1921 roku w Warszawie, przedstawiciel Miejskiego Biura Statystycznego we Lwowie, ówczesny jego kierownik p. Dyszkiewicz, z całą szczerością wyjawil, że Zarząd Miejski we Lwowie skąpi kredytów na statystykę, której znaczenia nie docenia, i że biuro lwowskie, ongiś chluba statystyki polskiej, jest w stanie chwilowego upadku.

Podobne koleje przechodziło Miejskie Biuro Statystyczne w Krakowie, istniejące od roku 1884. Obok sprawozdań tygodniowych i miesięcznych biuro wydawało „Statystykę miasta Krakowa“, wspaniałe wydawnictwo, wyróżniające się bogactwem treści i wysokim poziomem

ogłaszanych w niem prac. W okresie przedwojennym ukazało się ogółem 12 tomów tego wydawnictwa. Piękny rozwój prac statystycznych miasta Krakowa był zasługą Kleczyńskiego, Windakiewicza, Sikorskiego i Kumanieckiego, którzy kolejno kierowali pracami biura krakowskiego. Pod wpływem wojny światowej biuro to podupadło. Obraz powojenny odbiega, niestety, od świetnego stanu przedwojennego, co położyć należy na karb słabszego po wojnie zainteresowania dla statystyki u sterników nawy samorządowej krakowskiej.

O ile w przodujących miastach Małopolski statystyka miejska doznała po wojnie widocznego uszczerbku, o tyle w miastach b. Królestwa Kongresowego znaczenie statystyki miejskiej i jej rola raczej się podniosły.

W Warszawie sekcja statystyczna zostaje przekształcona na samodzielny Wydział Statystyczny, bogato wyposażony w środki budżetowe i techniczne. Według relacji, złożonej przez przedstawiciela biura stołecznego na I Zjeździe Statystyków miejskich, ówczesna obsada personalna biura składała się z 5 sił naukowych i 14 sił pomocniczych. Działalność wydawnicza obejmuje miesięczniki, roczniki, sprawozdania z działalności zarządu miejskiego, „Kronikę Warszawy”, publikacje specjalne.

Jeżeli chodzi o Łódź, to ograniczymy się narazie do uwagi, że Wydział Statystyczny Zarządu Miejskiego w Łodzi jest jednym z młodszych, a jednocześnie jednym z najżywotniejszych pośród miejskich biur statystycznych w naszych wielkich miastach. Poczytuję sobie za zasługę, że jako prezydent miasta Łodzi i jako przewodniczący Wydziału Statystycznego dorzuciłem cegielkę do rozwoju statystyki miejskiej w polskim Manchesterze. Miłą mi zawsze była ta placówka, która świeciła przykładem inteligentnej i wnikliwej pracy oraz rzetelnej troski o obiektywne przedstawienie zarówno blasków, jak i nędz naszego rodzinnego, dla innych może brzydkiego, dla nas drogiego miasta.

W niepodległej Rzeczypospolitej powstały liczne nowe placówki statystyki miejskiej (Sosnowiec, Białystok, Brześć nad Bugiem, Włocławek, Piotrków, Płock, Dąbrowa Górnicza, Wilno, Gdynia, Częstochowa). Nie wszystkie z nich utrzymały się przy życiu. Niektóre zgasły, jak meteor, nim jeszcze zdołały wykazać swą użyteczność. Żywot ich był nikły, jak nikła była w istocie wartość tych ludzi, którzy wzięli na siebie rolę grabarzy tych pierwiosnków polskiej statystyki municipalnej. Kiedyś, w przyszłości, wypadnie z mozołem odbudowywać lekomyślnie zniszczone dzieło.

Wspomnieć wreszcie należy o urzędach statystycznych miast wielkopolskich. Przoduje im, rzecz prosta, Poznań. Urząd statystyczny miasta

Poznania został założony w roku 1914. Z chwilą wybuchu wojny światowej działalność urzędu uległa zawieszeniu i ten stan martwoty trwał dwa lata. W roku 1916 wznowiono zbieranie materiałów statystycznych. W grudniu 1920 roku biuro poznańskie odradza się w całej pełni, by służyć potrzebom już nie obcego, lecz własnego Państwa.

Statystyka miejska w Łodzi.

Utworzenie Wydziału Statystycznego.

Inicjatorem utworzenia w Łodzi miejskiego biura statystycznego jest p. Eugenjusz Krasuski. Jest to jedna z wybitniejszych w naszym mieście postaci, ceniony działacz społeczny i polityczny z okresu powstawania zrębów państwowości polskiej.

Występując z inicjatywą powołania do życia miejskiego biura statystycznego w Łodzi, p. Krasuski działał w charakterze członka-sekretarza Rady Miejskiej. Swój wniosek p. Krasuski poparł obszernym memorjałem, który z uwagi na jego nieprzemijającą wartość przytaczamy w całości.

W sprawie Urzędu Statystycznego Miejskiego w Łodzi. *)

Zbytecznem byłoby zbytnio rozwodzić się nad potrzebą, ba wprost koniecznością, statystyki u nas w kraju. Wiadomo, że już na zaraniu rozwoju każdej państwowości działacze publiczni żywo odczuwają dotkliwy brak konkretnych danych o tych wszystkich zjawiskach, które stanowią istotę życia społecznego i państwowego. To też wszędzie już od czasów bardzo dawnych (XV w.) poświęcono tej wywiadowczej działalności państwa wielką uwagę i stosownie do potrzeb i środków czasu tworzą statystykę państwową.

Potężny i decydujący wpływ na rozwój statystyki praktycznej wywarła rewolucja francuska.

Deklaracja praw człowieka, żądając nowego rządu, nowych urzędów państwowych, nowego systemu podatkowego, nie liczyła się z tym, że naówczas we Francji zrobiono bardzo mało na polu przygotowania informacyjnych danych liczbowych. Zgromadzenie Narodowe poleciło więc Lavoisier'owi zajęcie się zebraniem odpowiednich danych w jak-najkrótszym czasie. Obok tego bodźca do tworzenia państwowych instytucji statystycznych wielka rewolucja francuska posiada jeszcze poważną zasługę moralną na polu statystyki praktycznej. Dane, gromadzone przez rządy w czasach poprzednich, nosiły charakter ściśle po-

*) Memorjał E. Krasuskiego z 1917 r.

ufny, były traktowane jako tajemnice państwowe. Dopiero postanowienia zgromadzenia narodowego w r. 1790, domagające się wydania odpowiedniej publikacji statystycznej, utorowało drogę do zasadniczej zmiany poglądów na tę sprawę.

W pierwszych latach XIX stulecia powstają wreszcie liczne oficjalne urzędy statystyczne, zarówno ogólnopaństwowe, jak i miejskie.

Początki statystyki państwowej w Polsce sięgają XVI stulecia. Pierwsza lustracja domów w Warszawie odbyła się za panowania Zygmunta Augusta w r. 1564, druga za Zygmunta III-go w r. 1620. Systematyczne zbieranie wiadomości statystycznych odbywa się w Polsce dopiero w ostatnim dziesięcioleciu XVIII wieku. Sejm czteroletni, uchwalwszy 100-tysięczne wojsko i poszukując źródeł podatkowych na utrzymanie tego wojska, uznaje pilną potrzebę dokładnych wiadomości statystycznych. W dniu 22 czerwca 1789 r. zostaje uchwalona konstytucja, która obok nowej lustracji domów, nakazuje dokonanie poraz pierwszy w dziejach Polski popisu, czyli „podania ludności“ (T. Korzen: „Wewnętrzne dzieje Polski za Stanisława Augusta“, Warszawa 1897 r.). Jednakże ścisłą i szczegółową rejestrację ludności zaprowadzają dopiero prusacy w r. 1797; później rejestracja taka odbywa się w r. 1810 na mocy dekretu Księstwa Warszawskiego, a w roku 1813 rejestracja w całym kraju na podstawie postanowienia Namiestnika.

Wraz z utratą samodzielności państwowej pękła u nas nie wysiłków systematycznych w tym kierunku i dlatego obecnie zmuszeni jesteśmy nawiązywać ją na nowo w warunkach odmiennych, opierając się na postęпах nauki i zdobytem doświadczeniu innych narodów. Wobec większej zawilosci zjawisk społecznych i wzrastających wymagań co do dokładności obliczeń, sprawa statystyki państwowej u nas, w zaraniu tworzącego się organizmu państwowego, posiada bezwątpienia znaczenie pierwszorzędne. I jeżeli u innych narodów, które ciągłości rozwojowej w tej dziedzinie pracy zrywać nie potrzebowały, utrwalilo się powszechnie przekonanie o potrzebie statystyki komunalnej, to u nas, gdzie wszystko trzeba tworzyć od początku, konieczność taka może być podawaną w wątpliwość. Ogrom pracy twórczej, jaki czeka nas w każdej dziedzinie życia państwowego wymaga pewnego podziału pracy, oparcia się o pracę poszczególnych jednostek administracyjnych w kraju. Tym sposobem powołanie do życia instytucyj statystycznych w poszczególnych związkach komunalnych, a więc i w miastach, jest już z punktu widzenia interesu państwowego nader pożądanem. Samorządny charakter jednostek administracyjnych daje pozatem zgóry daleko lepsze gwarancje dokładności pracy statystycznej, wynikającej z lepszej znajomości stosunków miejscowych. Powołanie do życia insty-

tucyj statystycznych w poszczególnych związkach komunalnych wydaje się koniecznym i ze względów na pomyślny stan i rozwój samych miast. Ustalonym dziś bowiem jest pogląd, że statystyka związków komunalnych jest najważniejszą dziedziną statystyki samorządowej. Nigdzie bodaj nie istnieje ściślejszy związek pomiędzy statystyką, a zarządzeniem, jak właśnie w miastach. W miastach statystyka staje się coraz bardziej taką samą nieodzowną funkcją zarządu miejskiego, jak każdy inny jego dział.

Z tych właśnie względów statystyka państwowa oprzeć się będzie musiała i u nas na pracach statystycznych urzędów miejskich. Zagranica dawno już poszła w tym kierunku. Lata 1860—1870 są pod tym względem przełomowe. W tym to właśnie okresie czasu powstały w Europie statystyczne urzędy miejskie, których ilość w r. 1910 wynosiła około 100.

Przechodząc do stosunków w Królestwie Polskiem, zauważyć musimy, że jedynie Warszawa posiadała przed wojną urzędy statystyczne. Jednym z nich był Warszawski Komitet Statystyczny, posiadający charakter instytucji ogólnopaństwowej rosyjskiej, drugim była Sekcja Statystyczna Magistratu miasta Warszawy o charakterze lokalnym. Prace obu tych instytucyj z powodów zrozumiałych wiele pozostawiały do życzenia. Poza nimi istniały usiłowania osób pojedynczych, jak również instytucyj społecznych, z pośród których na uwagę zasługuje Biuro Pracy Społecznej w Warszawie, które na kilka lat przed wojną zapoczątkowało wydawnictwo p. t. „Rocznik Statystyczny Królestwa Polskiego“.

Łódź żadnej statystyki nie posiadała. Usiłowania prywatne przedsiębrane były ostatnio w latach 1912.—1914. Pierwsze z nich — przez Komitet Giełdowy Łódzki — miało na celu wyłącznie odzwierciedlenie stosunków panujących w miejscowym przemyśle i handlu, ostatnio, podjęte w roku 1914 przez Komisję Statystyczną zorganizowanego w tymże roku Towarzystwa Popierania Pracy Społecznej w Łodzi, aczkolwiek postawiło sobie za cel szeroki zakres życia kulturalno-społecznego w naszym mieście, nie zdążyło przed rozpoczęciem się wojny rozwinąć swojej działalności.

Zresztą jak jedna tak i druga instytucja o charakterze prywatnym nie rozporządzały one środkami niezbędnymi do wszechstronnego przeprowadzenia podjętych zamierzeń i z natury rzeczy mogły prace swoje prowadzić w zakresie bardzo szczupłym. I tak Komitet Giełdowy zmuszonym był ograniczyć się do gromadzenia niezbędnych danych, tyjących się: 1) ilości i stanu zakładów przemysłowych, wrzecion, krosien, kotłów parowych, motorów, zatrudnionych robotników, płacy zarobnej,

pomocy lekarskiej dla robotników, nieszczęśliwych wypadków, kosztu asekuracji, odszkodowań za nieszczęśliwe wypadki, 2) ilości przedsiębiorstw handlowych oraz przemysłowych w Łodzi, 3) ilości głównych kategorii towarów przywożonych i wywożonych kolejami żelaznymi w okręgu Łódzkim, 4) opodatkowania Łódzkiego przemysłu i handlu.

Komisja Statystyczna zorganizowana w lutym 1914 roku przy Towarzystwie Popierania Pracy Społecznej poszła w kierunku więcej społecznym, zakreślając sobie plan działalności w zakresie: 1) statystyki ludnościowej w mieście, 2) statystyki oświatowej i kulturalnej, 3) statystyki robotniczej. W tym ostatnim dziale zapoczątkowano pracę konkretną: opracowano mianowicie plan ankiety mieszkaniowej wśród robotników. Oczywiście, że wszystkie powyższe usiłowania, gdyby nawet były urzeczywistnione, nie mogły odpowiadać istotnym potrzebom miasta i kraju, posiadając bądź co bądź charakter pracy dorywczej.

Dziś musimy dążyć do stworzenia w naszym mieście instytucji miejskiej stałej, która oparta o stały, zgóry zakreślony budżet, byłaby w możności zadość uczynienia wymaganiom czasu w zakresie statystyki miejskiej. Zakres prac takiej instytucji musiałby być obszernym. W pierwszej linii musiałby obejmować dokładną statystykę ludnościową (spis ludności według wieku, płci, stanu rodzinnego, wyznania, zajęcia, dane dotyczące urodzin, zgonów, zawierania związków małżeńskich, zachorowań, wychodźstwa). Po drugie prowadzić dokładną rejestrację posesyj, domów, mieszkań, dzierżaw, gospodarstw domowych, rzemiosł, sklepów, stanu bydła i t. p. Dalej w zakres działalności tego urzędu wchodzić powinny ustalone zarobków robotniczych, cen produktów spożywczych i produktów pierwszej potrzeby, cen mieszkań, rejestracja pozostających bez zajęcia, rejestracja biur pracy, podział miasta na okręgi wyborcze i administracyjne. Dalej urząd taki musiałby się zająć również gromadzeniem danych dotyczących stosunków w innych miastach (dla porównania); wreszcie—służyć informacjami wszystkim wyższym instytucjom państwowym.

Dla wypełnienia tych różnorodnych i obfitych zadań instytucja statystyczna miejska posiadać winna odpowiednią organizację. Pod tym względem specjalny nacisk położyć należy na dobrą i celową organizację i na właściwe kierownictwo. Tak sprawę tę pojmuje zagranica. Stanowisko kierownika takiej instytucji spocząć winno w ręku człowieka z wykształceniem akademickim, pozatem posiadającego odpowiednią praktykę w tym kierunku. Od uzdolnienia bowiem kierownictwa instytucji zależy w pierwszym rzędzie wartość przedsięwziętych przez nią prac. Miejskie urzędy statystyczne znajdują się zagranicą po większej części w zależności od delegacji lub komisji złożonych z człon-

ków Magistratu, członków rady miejskiej i kierownika wydziału statystycznego. W ten sposób osiąga się zarówno w magistracie, jak i w radzie miejskiej pewien kontakt z urzędem statystycznym i należne zabezpieczenie jego interesów, choć nie jest to warunek konieczny. Istnieją miasta (głównie w Niemczech), w których urząd statystyczny miejski stoi pod bezpośrednim zawiadowaniem magistratu, w osobie burmistrza lub jednego z członków magistratu. We Lwowie urząd statystyczny znajduje się pod kierownictwem komisji statystycznej, złożonej z 12-tu radców miejskich. W Krakowie komisja statystyczna składa się z 12-tu członków (7-miu radców miejskich, 1-go lekarza miejskiego, 1-go dyrektora wydziału rachunkowego).

Koszty utrzymania miejskich urzędów statystycznych są oczywiście bardzo rozmaite, w zależności od miasta i zakresu działalności, wynoszące w Niemczech przeciętnie od 6-ciu do 20 fenigów na głowę mieszkańca) w roku 1910 we Lwowie 18 halerzy, w Krakowie 15 halerzy).

Zorganizowanie Urzędu Statystycznego Miejskiego, odpowiadającego wymaganiom naszego miasta musi, oczywiście, być przeprowadzonym wszechstronnie i planowo. Dlatego wymagać musi odpowiedniego czasu. Jednakże dziś już, zdaniem mojem, należałoby rozpocząć organizacyjne prace i zająć się wyszukaniem odpowiedniego kierownictwa.

Łódź, we wrześniu 1917 roku.

Wniosek radnego Krasuskiego był w dniu 19 września 1917 r. przedmiotem obrad Rady Miejskiej. Radny Konie oświadczył, że radziecka komisja skarbową zgodnie z wnioskiem r. Krasuskiego przysłała do przekonania, że należy dążyć do stworzenia instytucji miejskiej, opartej na stałym, z góry zakreślonym budżecie, która byłaby w stanie zadośćuczynić wymaganiom czasu w zakresie statystyki. W tym celu komisja poleca utworzenie Wydziału Statystycznego, podkreśla doniosłość wyszukania odpowiedniego kierownika, albowiem od uzdolnienia kierownictwa należy w pierwszym rzędzie wartość przedsięwziętych prac i proponuje na ten cel wstawić do budżetu Mk. 20.000.—. Rada Miejska wniosek ten przyjęła.

Dla zorganizowania Wydziału, Rada Miejska wyłoniła Komisję, do której wyznaczyła, jako członków, radnych Krasuskiego, Hertza, d-ra Lewina i Helmana. Z ramienia Magistratu wszedł do Komisji burmistrz Kernbaum, który objął jej przewodnictwo. W pracach Komisji brali również udział kierownicy niektórych agend Zarządu Miejskiego.

Komisja określiła zakres działalności powstającej placówki statystycznej, dała inicjatywę do przeprowadzenia szeregu poważnych dochodzeń, jak spis ludności, spis szkół prywatnych i in., zainicjowała syste-

matyczną rejestrację ruchu naturalnego ludności, opracowała schematy dla różnego rodzaju sprawozdań statystycznych.

Wydział Statystyczny rozpoczął oficjalnie swoją działalność w dniu 1 stycznia 1918 roku.

Działalność Wydziału.

Przechodzę obecnie do zobrazowania działalności Wydziału Statystycznego w ciągu 17 lat jego istnienia.

Na wstępie omówione będą spisy ludności, przez Wydział przeprowadzone. Spis ludności jest największym i najważniejszym z przedsięwzięć statystycznych, jest on zarazem egzaminem sprawności danej placówki statystycznej. Słuszną przeto jest rzeczą dać mu pierwszeństwo przy omawianiu działalności Wydziału.

Znaczenie spisów.

Koroną prac statystycznych jest spis ludności. Znaczenie powszechnych spisów ludności jest niebyłejakie. Na cyfrowych danych spisu ludności, jako na fundamentalnej podstawie, opiera się planowość życia gospodarczego w państwie. Bez tych danych niemożliwe są jakiegokolwiek przewidywania, ani też przedsięwzięcie środków zaradczych. Na równi z zagadnieniami gospodarczymi i wszystkie inne dziedziny życia zbiorowego opierać się muszą na danych, nie dających się inaczej uzyskać, jak tylko w drodze powszechnych, t. j. obejmujących całą ludność, spisów. Częstość takich spisów, sposób ich przeprowadzenia, zakres opracowania materiałów spisowych — to sprawy pierwszorzędnej doniosłości ze stanowiska poznania tajników skomplikowanego życia współczesnego państwa i społeczeństwa. Spis ludności, dając przekrój życia zbiorowego, odzwierciadla państwowy i społeczny stan posiadania i w ten sposób służy zarówno potrzebom naukowym, jak i czysto praktycznym. Im częstsze są spisy, tem bogatsze są nasze wiadomości o podstawowym czynniku życia państwowego i społecznego, jakim jest ludność, tem szersze jest pole dla badania przeobrażeń, zachodzących w budowie ludności. W niepodległej Polsce powszechne spisy ludności odbywają się co 10 lat. Pierwszy taki spis przeprowadzony został w dniu 30 września 1921 roku, drugi — w dniu 9 grudnia 1931 roku.

W spisie ludności, jak zaznaczyliśmy, widzimy ukoronowanie prac statystycznych. Zachodzi tedy ścisły związek pomiędzy bieżącymi pracami statystycznymi a spisem ludności. Gdzie prace statystyczne zakrojone są na szerszą skalę, gdzie odczuwana jest potrzeba posługiwania się danymi statystycznymi, tam spis ludności wyłania się jako koniecz-

ność, w braku bowiem danych spisowych bieżące prace statystyczne napotykały na nieprzewyżnione trudności, a pożytek ich okazuje się więcej, niż problematyczny. W Rosji przedwojennej prace statystyczne stały na niskim poziomie. W porównaniu z państwami zachodnio-europejskimi Rosja pod względem rozwoju badań statystycznych była wybitnie zacofana. W tych warunkach słabiej odczuwano potrzebę spisu ludności, jakoś sobie bez niego radzono, a że na gospodarce państwowej i komunalnej odbijało się to w sposób jaknajbardziej ujemny, tego uzasadniać chyba nie potrzebujemy. W dobie przedwojennej Rosja zdobyła się na jeden spis ludności, który się odbył w 1897 roku. Gdzieniedzie, zwłaszcza w większych miastach, przeprowadzono od czasu do czasu spisy lokalne z inicjatywy miejscowych władz administracyjnych. Taki również spis odbył się w Łodzi w roku 1911 z polecenia ówczesnego poliemajstra Rjazanowa. Właściwie była to rejestracja mieszkańców, podjęta z myślą uzyskania najpotrzebniejszych dla władz administracyjnych danych o ludności Łodzi. Materiałów tej rejestracji nie poddano opracowaniu, poprzestano jedynie na podsumowaniu najważniejszych danych ogólnych. Nie uniknięto przytem omyłek, których dzisiaj żądać miarą sprostować nie można. O tej rejestracji, poprzedzającej chwilę powstania w Łodzi Wydziału Statystycznego, mówić szerzej nie będziemy. Zajmiemy się natomiast innym dochodzeniem, stanowiącym również coś pośredniego między spisem ludności a rejestracją, mianowicie spisem ludności z 1918 roku, dokonany przez Wydział Statystyczny Magistratu miasta Łodzi przy współdziałaniu Komitetu Rozdziału Chleba i Mąki. Po omówieniu tego spisu mowa będzie o powszechnych spisach ludności z lat 1921 i 1931.

Spis ludności 1918 roku.

Gdy Komisja Statystyczna, wybrana przez Radę Miejską i obarczona mandatem utworzenia Wydziału Statystycznego, przystąpiła do pracy, w jej łonie nie było dwóch zdań co do tego, że najbliższym i najważniejszym zadaniem powstającego Wydziału powinno być wszechstronne, o ile możności, zbadanie stosunków ludnościowych w mieście. Myślano o spisie ludności. Że normalnego spisu ludności nie da się przeprowadzić, z tego aż nazbyt dobrze zdawano sobie sprawę. Radny Krasuski, właściwy twórca i dusza nowej placówki, był zdania, że należy skorzystać z materiałów, zebranych za pośrednictwem Komitetu Rozdziału Chleba i Mąki. Dr. Skalski natomiast zalecał rozesłać kwestjonariusze spisowe do administratorów domów. Obrano drogę, wskazaną przez r. Krasuskiego. Liczono się z tem, że w razie oporu ze strony poszczególnych administratorów domów musianooby odwoływać się do interwen-

cji policji, ta zaś pozostawała w ręku okupantów. Wgląd ten wystarczył, aby dr. Skalski wycofał swój projekt.

Radny Krasuski opracował regulamin spisowy oraz wzór kwestionariusza spisowego. Jako datę spisu ustalono pierwotnie dzień 20. XII. 1917 roku, później datę tę przesunięto, postanawiając przeprowadzić spis w lutym 1918 roku. W terminie tym spis został faktycznie przeprowadzony.

Akcja spisowa wywołała w mieście różne komentarze. Jest rzeczą znaną, że spisom ludności towarzyszy częstokroć nieufność społeczeństwa, że rodzą się z fantazji zaczerpnięte domysły, każące doszukiwać się w spisie ludności jakichś ukrytych celów, nadewszystko fiskalnych. W społeczeństwach, oddawna do spisów ludności przyzwyczajonych, jest tego rodzaju obaw mniej, albo niema ich wcale. Inaczej musiało być u nas, gdzie spisy ludności były rzadkością. O jednej jeszcze rzeczy, szczególnie ważnej nie należy zapominać. Otóż spis, o którym mowa, odbył się w dobie okupacji, która zaciążyła w sposób fatalny na życiu ludzi przez orgję rekwizycyjną, jaką rozpętali Niemcy po zajęciu miasta. Pan Edward Rosset w swej interesującej monografji p. t. „Łódź miasto pracy“ podaje, że okupanci niemieccy wywieźli z Łodzi 1.500 kilometrów pasów transmisyjnych, przeszło 1.000 tonn miedzi, pochodzącej z części maszyn, dziesiątki milionów metrów towarów bawełnianych i wełnianych, wszystkie surowce i półfabrykaty. Łódź żyła w atmosferze lęku, wywołanego barbarzyństwem władz okupacyjnych (rozbijano i niszczone drogie maszyny, aby zabrać części metalowe), nie więc dziwnego, że akcję spisową nieświadomieni co do jej celów obywatele wiązali z zamierzeniami rekwizycyjnymi lub podatkowymi zniechędzonych okupantów.

(D. c. n.)

OSTATNIE 94 DYPLOMY NAUCZYCIELSKIE W MIEJSKICH SEMINARJACH NAUCZYCIELSKICH im. E. ESTKOWSKIEGO i A. SZYCÓWNY W ŁODZI

Seminarja nauczycielskie przestają istnieć w Polsce z końcem b. r. szkolnego. Spełniły one swe zadanie, dostarczając przez długi okres lat adeptów zawodu nauczycielskiego. Całe pokolenia młodych sił nauczycielskich stawały w ciągu wielu lat do pracy w szkołach powszechnych, przygotowywane do niej w seminarjach. Miejsce seminarjów zajmą w przyszłości nowe zakłady kształcenia nauczycieli, przewidziane Ustawą o ustroju szkolnictwa z dn. 11 marca 1932 r.

Kończą w b. r. szkolnym swą działalność również Miejskie seminarja nauczycielskie im. E. Estkowskiego i A. Szycówny w Łodzi.

Miejskie seminarjum nauczycielskie im. E. Estkowskiego zostało powołane do życia przez Zarząd miasta Łodzi w roku 1916. Było ono szkołą koedukacyjną i dla odróżnienia od istniejącego wówczas w naszym mieście niemieckiego seminarjum nauczycielskiego nosiło nazwę „Polskie seminarjum nauczycielskie“. W roku 1918 zostało przekształcone na szkołę 5-letnią, która dla upamiętnienia wybitnego nauczyciela-oświatowca i bojownika o wolność Polski z okresu „Wiosny ludów“ Ewarysta Estkowskiego została nazwana jego imieniem. W roku 1921 zostało seminarjum E. Estkowskiego przemienione na szkołę męską, a dla młodzieży żeńskiej Zarząd Miejski utworzył drugie miejskie seminarjum, które nazwano imieniem wybitnej działaczki na polu polskiej pedagogiki i dydaktyki z okresu walki o szkołę polską i tajnego nauczania Anieli Szycówny. W ten sposób u zarania odzyskanej Niepodległości miasto nasze zostało zaopatrzone w 2 zakłady średnie o typie kształcenia nauczycieli szkół powszechnych, które rozbudowującemu się wówczas w mieście szkolnictwu powszechnemu miały dostarczyć pierwszych kadr nauczycielskich. Zapotrzebowanie na siły nauczycielskie, zwłaszcza wobec wprowadzenia przez Łódź powszechnego obowiązku szkolnego, było tak wielkie, że absolwenci seminarjów na długi okres lat mieli zapewnione stanowiska w miejskim szkolnictwie powszechnem. A kiedy z biegiem lat zapotrzebowanie na siły nauczycielskie już było mniejsze, seminarja nadal spełniały swe zadanie, dostarczając sił na-

uczucielskich dla rozwijającego się intensywnie szkolnictwa powszechnego w sąsiadujących z naszym miastem powiatach, następnie zaś absolwenci seminarjów miejskich obejmowali już posady na obszarze całej Polski, śpiesząc ochotnie do pracy tam, gdzie było zapotrzebowanie. A więc znaleźli się wkrótce przy warsztacie pracy w szkołach powszechnych niemal całej Polski absolwenci łódzkich miejskich seminarjów. Estkowiaka czy absolwentkę seminarjum A. Szycówny spotkać można dziś w stolicy Państwa czy na Kresach Wschodnich, w Wielkopolsce, na Pomorzu, czy w Małopolsce.

W ten sposób seminarja Miejskie Łódzkie pracowały przez długi okres lat 20. Kształciła się w nich młodzież męska i żeńska, pochodząca ze sfer robotniczych. Zwłaszcza przedmieścia Bałuty, Chojny, Widzew, Zarzew i okolica, a nawet najdalsze krańce miasta dostarczały szkole adeptów. Frekwencja w seminarjach była zawsze bardzo wielka. Do 600 młodzieży znajdowało rok rocznie pomieszczenie w tych zakładach. Seminarja jako 5-letnie szkoły średnie zbliżone programem do szkół średnich ogólnokształcących stały się w Łodzi popularną szkołą średnią, dostępną dla młodzieży ze sfer robotniczych i rzemieślniczych. Poziom naukowy seminarjów był zawsze dobry i dlatego cieszyły się te szkoły uznaniem Władz szkolnych, co wyrażało się w przyznawaniu im stale kategorii „A”. Poziom wychowawczy i ideowy był wybitny. Seminarja wprowadziły nowoczesne środki wychowawcze jak samorząd klasowy i szkolny, organizacje młodzieżowe i samokształceniowe, a wychowawcy seminarjów brali zawsze czynny i wybitny udział w życiu młodzieży naszego miasta. Wyniki poważne osiągało także w seminarjach wychowanie fizyczne i przysposobienie wojskowe. Zespół gron nauczycielskich był w ciągu lat bardzo troskliwie dobierany. To też przez szereg lat pracowali w seminarjach, względnie poświęcili pracy w seminarjach swe najlepsze lata tacy wybitni, znani pedagodzy lub działacze oświatowi i społeczni, jak twórca powszechnego nauczania w Łodzi ś. p. dr. Stefan Kopciński, dzisiejszy poseł i wybitny szermierz ideałów społecznych Ludwik Waszkiewicz, b. prezes Rady Miejskiej inżynier Jan Holecgreber, obecny naczelnik Wydziału Oświaty i Kultury Zarządu Miejskiego Jan Waltratus, późniejsi inspektorowie szkolni i wysocy reprezentanci administracji szkolnej jak inspektor Zawadzki, inspektor Kilański, inspektor Henryk Ochędalski, wizytator szkół Stanisław Somorowski, Kurator Okręgu Szkolnego Poleskiego Romuald Petrykowski, dyrektorka gimnazjum Adela Skrzypkowska, dyrektorka gimnazjum Cecylja Świderkówna i wielu innych wybitnych pedagogów i nauczycieli.

Przez cały niemal okres trwania seminarjów, bo od roku 1918 do końca istnienia kierował seminarjum im. E. Estkowskiego, a od roku 1933 także i seminarjum A. Szycówny p. dyr. Marjan Dura. Seminarjum A. Szycówny od roku 1922 do 1933 kierował p. dyr. Aleksander Zaleski.

Wielu absolwentów seminarjów nie poprzestało na wykształceniu średnim, lecz nadal kształciło się po uzyskaniu uzupełniających kwalifikacyj na uczelniach wyższych jak uniwersytetach, politechnikach, konserwatorjach muzycznych i akademjach sztuk pięknych. Pokażny zastęp absolwentów, pochodzących ze sfer pracowniczych naszego miasta uzyskał w ten sposób kwalifikacje wyższe zwłaszcza, że praca nauczyciela umożliwia im utrzymanie się w miastach uniwersyteckich.

Seminarja kończą swą działalność po 20 latach istnienia. Zastąpią je w przyszłości nowe szkoły o typie zakładów kształcenia nauczycieli.

Szkół średnich, dostępnych dla młodzieży szerokich sfer miasta, a zwłaszcza robotniczych i rzemieślniczych, szkół w którychby ta młodzież znalazła właściwą dla siebie atmosferę wychowawczą, wyrozumiałą opieką i liczącą się z jej psychiką i warunkami rozwojowymi głębię pedagogiczną — będzie po zlikwidowaniu seminarjów naszemu miastu brak. Na otwarcie takich szkół sfery robotnicze i pracownicze Łodzi czekają. Luka w szkolnictwie łódzkim, powstała przez ubytek seminarjów, musi być zastąpiona. Czekają zwłaszcza dziewczęta ze sfer robotniczych i pracowniczych na dostępną dla nich szkołę średnią — ogólnokształcącą, która im będzie oknem na świat wyższego wykształcenia i kultury.

Miejskie seminarja nauczycielskie im. E. Estkowskiego i A. Szycówny wydały jeszcze w ostatnim roku swego istnienia łącznie 94 dyplomy nauczycielskie. W ciągu swego istnienia wydało seminarjum im. E. Estkowskiego 569 dyplomów nauczycielskich, seminarjum A. Szycówny 383 dyplomy.

UROCZYSTE POŻEGNANIE PREZYDENTA INŻ. W. GŁAZKA

Dnia 23 czerwca 1956 r. o godzinie 6-ej wieczorem w sali posiedzeń Rady Miejskiej przy ulicy Pomorskiej 16, odbyło się uroczyste pożegnanie odchodzącego na stanowisko dyrektora Kolei Wileńskich Tymczasowego Prezydenta m. Łodzi inż. Wacława Głazka. Na sali

Prezydent inż. Wacław Głazek

obecni byli Tymczasowy Prezydent m. Łodzi Mikołaj Godlewski, dyrektor Zarządu Miejskiego Mieczysław Kalinowski, członkowie Rady Przybocznej, dyrektorzy przedsiębiorstw miejskich, naczelnicy wydziałów, kierownicy oddziałów oraz przedstawiciele poszczególnych związków zawodowych.

W przemiłej koleżeńskej atmosferze pierwszy zabrał głos Prezydent Mikołaj Godlewski, który żegnał ustępującego Prezydenta inż. W. Głazka, życząc Mu, ażeby wyniósł z Łodzi jaknajlepsze wspomnienia.

— Rok czasu byłeś sternikiem nawy łódzkiego samorządu — mówił Prezydent Godlewski — przez ten czas okazałeś swe główne zalety, jak szczerść i uczucie koleżeństwa. Byłeś jednakowy dla najstar-

szych i najmłodszych i dlatego żegnając Ciebie, żegnamy Cię z sercem. W sali konferencyjnej Zarządu Miejskiego, jako wieczna pamiątka Twego pobytu w naszym mieście będzie wisiał Twój portret.

Poczem Prezydent Godlewski wzniósł okrzyk:

— Niech żyje Prezydent Głazek!

Okrzyk ten został trzykrotnie powtórzony przez obecnych, poczem Prezydent Godlewski wręczył ustępującemu Prezydentowi inż. Głaz-

Prezydent Mikołaj Godlewski

kowi upominek od urzędników Zarządu Miejskiego srebrne pudełko do cygar z emaljowanym herbem Łodzi z jednej strony i złotym monogramem W. G. z drugiej strony wieczka. Przy zamczku pudełka wyryty jest następujący napis:

„Czcigodnemu Panu inż. Wacławowi Głazkowi, Prezydentowi m. Łodzi w dowód pamięci—współpracownicy Zarządu Miejskiego“.
Wewnątrz srebrnego pudełka znajdował się miniaturowy adres, na którym wszyscy uczestnicy uroczystego pożegnania złożyli swe podpisy. Adres zawierał następującą treść:

„18 lipca 1935.

Czcigodny i Kochany Panie Prezydencie! Zaledwie rok byłeś z nami, lecz stałeś się nam bliski i drogi, jakbyśmy się od wielu,

wielu lat znali. Ująłeś nas swym prawym, a męskim charakterem, swem żołnierskim poczuciem obowiązku i swym koleżeńskim do nas stosunkiem. Żegnamy Cię i życzymy Ci owocnej pracy na nowym posterunku.

23 czerwca 1936 r.“

Po wręczeniu upominku skolei przemówił mec. Pawłowski, żegnając Prezydenta w imieniu Rady Przybocznej. Dyrektor Zarządu Miejskiego Mieczysław Kalinowski wygłosił przemówienie w imieniu urzędników Zarządu Miejskiego, podkreślając harmonijną współpracę jaka istniała w ciągu całego roku, a którą stworzył Prezydent Głazek. Po przemówieniu dyrektora Kalinowskiego Prezydent inż. W. Głazek, odpowiedział: „Kochani!... Nie dziwcie się, że Was tak nazywam, ale tak zawsze nazywam swoich najbliższych. Jestem dumny z tego miasta pracy i bez Was jabym tu nic nie wskórał, nie pociągnąłbym tego pługa. Rezultaty mojej pracy — to są rezultaty Waszej pracy“.

Po wspólnej fotografii Prezydent inż. Głazek pożegnał wszystkich obecnych, poczem w towarzystwie Prezydenta Mikołaja Godlewskiego, dyrektora Kalinowskiego i innych udał się na Dworzec Kaliski, gdzie oczekiwali Go już liczni przedstawiciele władz, społeczeństwa oraz urzędnicy Zarządu Miejskiego. W kilka minut później Prezydent inż. Głazek odjechał pociągiem warszawskim, żegnając Łódź z okna wagonu.

PROTOKUŁ
12 POSIEDZENIA RADY PRZYBOCZNEJ
PRZY TYMCZASOWYM PREZYDENCIE MIASTA ŁODZI

Łódź, dnia 18 czerwca 1936 roku.

Komplet członków Rady 25.

Obecnych członków Rady 21.

I. Członkowie Rady Przybocznej:

- a) obecni: 1. Biłyk Alfred, 2. Chodakowski Leon, 3. Cyrański Adam, 4. Dobranc Bertold, 5. Fiedler Zygmunt, 6. Geyer Robert, 7. Jaworowski Kazimierz, 8. Klocman Jerzy, 9. Kubasiewicz Stanisław, 10. Lewandowski Andrzej, 11. Liberman Fiszel, 12. dr. Mogilnicki Tadeusz, 13. Pawłowski Stanisław, 14. Peterman Stanisław, 15. Raabe Zygmunt, 16. Rybicka Apolonja, 17. Socha Józef, 18. Tomezyk Józef, 19. Waszkiewicz Franciszek, 20. Walczak Walenty, 21. Wasilewski Tomasz.
- b) nieobecni usprawiedliwieni: 1. Algajer Karol, 2. Zajączkiewicz Józef.
- c) spóźnieni: 1. Chodakowski Leon, 2. Fiedler Zygmunt, 3. Waszkiewicz Franciszek.

II. Członkowie Zarządu Miejskiego:

- a) obecni: Prezydent inż. Głazek Waclaw, Wiceprezydent Godlewski Mikołaj, Wiceprezydent Kozłowski Kazimierz.
- b) nieobecny usprawiedliwiony: Wiceprezydent Pączek Antoni.

III. Urzędnicy miejscy:

obecni: 1. Barczewski Jan, 2. inż. Berliner Edward, 3. inż. Brzozowski Julian, 4. Chwalbiński Leon, 5. Jaworski Władysław, 6. Kalinowski Mieczysław, 7. Kempner Stanisław, 8. Komorowski Julian, 9. Librach Ignacy, 10. Portal Antoni, 11. Rosset Edward, 12. Rogowicz Stefan, 13. inż. Rybołowicz Jan, 14. Waltratus Jan, 15. Wisławski Tadeusz, 16. inż. Wojewódzki Waclaw, 17. Zalewski Józef.

Przewodniczący: Prezydent inż. Głazek Waclaw.

Sekretarz: Barczewski Jan, Kierownik Oddziału Ogólnego Wydziału Prezydjalnego.

Stenografka: Brzozowska Klara.

Porządek obrad.

I. Zagajenie (Stwierdzenie quorum, przyjęcie protokołu poprzedniego posiedzenia, przyjęcie porządku dziennego obrad, komunikaty).

II. Sprawozdania Komisji:

a) Finansowo-Budżetowej w przedmiocie:

1. przyjęcia w imieniu Gminy Miejskiej Łódź dotacji z Funduszu Pracy na roboty plantacyjne w roku 1936/37 w kwocie zł. 99.000.
— ref. p. St. Pawłowskiego —
2. umorzenia zaległości czynszowych, powstałych za zajęte miejsca dla handlu na chodnikach w mieście.
— ref. p. St. Pawłowskiego —
3. Statutu o podatku hotelowym na rzecz Gminy Miejskiej Łódź.
— ref. p. St. Pawłowskiego —

b) do Spraw Ogólnych w przedmiocie:

1. zawieszenia rozpatrzenia podań o udzielenie zezwolenia na budowę na posesji:
 - a) p. Antoniego Karbowskiego przy ul. Sandomierskiej 9,
 - b) „ Augusta Heimana przy ul. Starej 6,
 - c) „ Józefa Bończyka przy ul. Wincentego Pola 25,
 - d) „ Jana Zakrzewskiego przy ul. Włodzimierskiej 17,
 - e) „ Adolfa Wiesnera przy ul. 6 Sierpnia 82,
 - f) „ Juljusza Ullricha przy ul. Wólczańskiej 206/208,
 - g) „ Kazimierza Izydoreczyka przy ul. Bydgoskiej 35,
 - h) „ Zelmy Stroschein przy ul. Gen. Bema 28,
 - i) „ Adama Reksa przy ul. Owsianej 1,
 - j) „ Gustawa Ryszarda Marksa przy ul. Ordon 6,
 - k) „ Fajwła Trubowicza i S-ki przy ul. Ogrodowej 7-9-11,
 - l) pp. Cyrli Herberg i Malki Goldfeder przy ul. Południowej 27,
 - ł) firmy A. Schicht przy ul. Nawrot 30.
— ref. p. W. Walczaka —

c) Regulaminowo-Prawnej w przedmiocie:

1. Regulaminu Porządkowego Rzeźni Miejskiej.
— ref. p. K. Jaworowskiego —

III. Wolne wnioski.

I. Zagajenie:

Posiedzenie otwiera o godz. 19 min. 40 Prezydent Miasta inż. Głazek Wacław, oświadczając, iż jest ono prawomocne. Na 25 członków Rady obecnych jest 18, nieobecnych 5, w tym 2 usprawiedliwionych. W trakcie posiedzenia przybywa 3 członków Rady, wymienionych powyżej w rubryce „spóźnieni”.

Protokół 11 posiedzenia Rady Przybocznej z dnia 26 maja 1936 roku uważa się za przyjęty wobec niezgłoszenia poprawek przez członków Rady, którym wyłożony on był do przeglądu.

Porządek dzienny obrad uważa się za przyjęty wobec niezgłoszenia przez obecnych żadnych wniosków co do jego zmiany.

Przyjęto do wiadomości:

Następujące postanowienia Tymczasowego Prezydenta Miasta, powzięte w zastępstwie Magistratu:

1. Nr. 358/M z dnia 27 maja 1936 roku w sprawie nabycia dla Miejskiego Muzeum Historji i Sztuki im. J. i K. Bartoszewiczów 4-ch obrazów artystów malarzy Andrzeja Pronaszki i Maksymiljana Feuerringa.
2. Nr. 359/M z dnia 27 maja 1936 roku w sprawie powierzenia Wydziałowi Statystycznemu przeprowadzenia obliczenia powierzchni zasiewów i plonów w gospodarstwach rolnych oraz dokonania spisu zwierząt gospodarskich na terenie m. Łodzi.
3. Nr. 383/M z dnia 17 czerwca 1936 roku w sprawie przyznania kredytu w kwocie zł. 800.— na częściowe pokrycie kosztów urządzenia kolonij letnich w Jabłonce Orawskiej, prowadzonych przez Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet.
4. Nr. 384/M z dnia 17 czerwca 1936 roku w sprawie przyznania subwencji z funduszków miejskich Komitetowi Kolonij Letnich w kwocie zł. 1.000.—.
5. 390/M z dnia 17 czerwca 1936 roku w sprawie przyznania Stowarzyszeniu b. Więźniów Politycznych kwoty zł. 1.500.— tytułem zwrotu kosztów utrzymania w czystości chodników i jezdni przylegających do placu miejskiego przy zbiegu ulic Cegielnianej i Wierzbowej w czasie od 1 września 1930 r. do 1 marca 1936 roku.

II. W sprawie przyjęcia w imieniu Gminy Miejskiej Łódź dotacji z Funduszu Pracy na roboty plantacyjne w roku 1936/1937 w kwocie złotych 99.000.—:

Po wysłuchaniu referatu p. St. Pawłowskiego, jako sprawozdawcy Komisji Finansowo-Budżetowej, postanowiono bez dyskusji powziąć uchwałę treści następującej:

Uchwała Nr. 121.

Rada Przyboczna, przychylając się do wniosku Komisji Finansowo-Budżetowej z dnia 17 czerwca 1936 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — wniosku Wydziału Finansowego Nr. II M. 1/36 z dnia 6 czerwca 1936 roku w sprawie przyjęcia w imieniu Gminy Miejskiej Łódź z Funduszu Pracy w Warszawie dotacji na roboty plantacyjne w wysokości zł. 99.000.—.

III. W sprawie umorzenia zaległości czynszowych, powstałych za zajęte miejsca dla handlu na chodnikach w mieście:

Po wysłuchaniu referatu p. St. Pawłowskiego, jako sprawozdawcy Komisji Finansowo-Budżetowej, postanowiono bez dyskusji powziąć uchwałę treści następującej:

Uchwała Nr. 122.

Rada Przyboczna, przychylając się do wniosku Komisji Finansowo-Budżetowej z dnia 17 czerwca 1936 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — wniosku Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich Nr. XIII O. T./P/12-36 z dnia 3 czerwca 1936 roku w sprawie umorzenia zaległości czynszowych, powstałych za zajęte miejsca dla handlu na chodnikach w mieście na ogólną sumę zł. 1.708.65.

IV. W sprawie statutu o podatku hotelowym na rzecz Gminy Miejskiej Łódź:

Po wysłuchaniu referatu p. St. Pawłowskiego, jako sprawozdawcy Komisji Finansowo-Budżetowej, oraz po dyskusji, w której głos bierali członkowie Rady pp.: K. Jaworowski, B. Dobranc, A. Rybicka oraz Naczelnik L. Chwalbiński i Prezydent inż. W. Głazek, powzięto większością głosów uchwałę treści następującej:

Uchwałę Nr. 123.

Rada Przyboczna, przychylając się do wniosku Komisji Finansowo-Budżetowej z dnia 17 czerwca 1936 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — na skutek wniosku Wydziału Podatkowego Nr. III Og. 87/1-36 z dnia 2

czerwca 1936 roku Statutu o podatku hotelowym na rzecz Gminy Miejskiej Łódź w następującym brzmieniu (patrz str. 495).

V. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia prośby p. Antoniego Karbowskiego o udzielenie zezwolenia na budowę na posesji, położonej w Łodzi przy ul. Sandomierskiej Nr. 9:

Po wysłuchaniu referatu p. W. Walczaka, jako sprawozdawcy Komisji do Spraw Ogólnych, powzięto bez dyskusji uchwałę treści następującej:

Uchwała Nr. 124.

Rada Przyboczna, przychylając się do wniosku Komisji do Spraw Ogólnych z dnia 17 czerwca 1936 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — wniosku Wydziału Technicznego Nr. VII J. III 1530/12-36 z dnia 20 maja 1936 roku w sprawie zawieszenia na przeciąg 2-ch lat na podstawie art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 202) rozpatrzenia prośby p. Antoniego Karbowskiego z dnia 10 lutego 1936 roku o zezwolenie na budowę murowanej obory i murowanych komórek na posesji, położonej w Łodzi przy ul. Sandomierskiej Nr. 9, ze względu na to, że omawiane budowle sprzeczne są z zamierzeniami regulacyjnymi miasta (leżą w pasie wolnym od zabudowania).

VI. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia prośby p. Augusta Heimana o udzielenie zezwolenia na budowę na posesji, położonej w Łodzi przy ul. Starej Nr. 6:

Po wysłuchaniu referatu p. W. Walczaka, jako sprawozdawcy Komisji do Spraw Ogólnych, powzięto bez dyskusji uchwałę treści następującej:

Uchwała Nr. 125.

Rada Przyboczna, przychylając się do wniosku Komisji do Spraw Ogólnych z dnia 17 czerwca 1936 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — wniosku Wydziału Technicznego Nr. VII J. I 1610/15-36 z dnia 23 maja 1936 roku w sprawie zawieszenia na przeciąg 2-ch lat na podstawie art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 202) rozpatrzenia prośby p. Augusta

Heimana z dnia 27 marca 1936 roku o udzielenie zezwolenia na przebudowę samowolnie wzniesionej parterowej drewnianej oficyny mieszkalnej oraz przebudowę drewnianych komórek, ustępu i szopy na posesji, położonej w Łodzi przy ul. Starej Nr. 6 ze względu na to, że omawiana budowa sprzeczna jest z zamierzeniami regulacyjnymi miasta (oficyna mieszkalna leży częściowo w pasie wolnym od zabudowania, komórki, ustęp i szopa — w pasie wolnym od zabudowania).

VII. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia prośby p. Józefa Bończyka o udzielenie zezwolenia na budowę na posesji, położonej w Łodzi przy ul. Wincentego Pola Nr. 25:

Po wysłuchaniu referatu p. W. Walczaka, jako sprawozdawcy Komisji do Spraw Ogólnych, powzięto bez dyskusji uchwałę treści następującej:

Uchwała Nr. 126.

Rada Przyboczna, przychylając się do wniosku Komisji do Spraw Ogólnych z dnia 17 czerwca 1936 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — wniosku Wydziału Technicznego Nr. VII J. I 980/15-36 z dnia 23 maja 1936 roku w sprawie zawieszenia na przeciąg 2-ech lat na podstawie art. 59 i 585 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 202) rozpatrzenia prośby p. Józefa Bończyka z dnia 3 marca 1936 roku o udzielenie zezwolenia na przebudowę samowolnie wybudowanej drewnianej stajni oraz na przebudowę drewnianych ustępów na posesji, położonej w Łodzi przy ul. Wincentego Pola Nr. 25, ze względu na to, że omawiana budowa sprzeczna jest z zamierzeniami regulacyjnymi miasta (leży poza tylną linią zabudowania).

VIII. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia prośby p. Jana Zakrzewskiego o udzielenie zezwolenia na budowę na posesji, położonej w Łodzi przy ul. Włodzimierskiej Nr. 17:

Po wysłuchaniu referatu p. W. Walczaka, jako sprawozdawcy Komisji do Spraw Ogólnych, powzięto bez dyskusji uchwałę treści następującej:

Uchwała Nr. 127.

Rada Przyboczna, przychylając się do wniosku Komisji do Spraw Ogólnych z dnia 17 czerwca 1936 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta

Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — wniosku Wydziału Technicznego Nr. VII J. I 1254/12-36 z dnia 23 maja 1936 roku w sprawie zawieszenia na przeciąg 2-ch lat na podstawie art. art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) rozpatrzenia prośby p. Jana Zakrzewskiego z dnia 17 kwietnia 1936 roku o zezwolenie na przebudowę ustępów, drewnianych komórek i szopy na posesji, położonej w Łodzi przy ul. Włodzimierskiej Nr. 17 ze względu na to, że omawiana budowa sprzeczna jest z zamierzeniami regulacyjnymi miasta (leży częściowo w pasie wolnym od zabudowy, częściowo zaś w pasie budynków frontowych).

IX. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia prośby p. Adolfa Wiesnera o udzielenie zezwolenia na budowę na posesji, położonej w Łodzi przy ul. 6-go Sierpnia Nr. 82:

Po wysłuchaniu referatu p. W. Walczaka, jako sprawozdawcy Komisji do Spraw Ogólnych, powzięto bez dyskusji uchwałę treści następującej:

Uchwała Nr. 128.

Rada Przyboczna, przychylając się do wniosku Komisji do Spraw Ogólnych z dnia 17 czerwca 1936 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — wniosku Wydziału Technicznego Nr. VII J. III-715/14-36 z dnia 16 maja 1936 roku w sprawie zawieszenia na przeciąg 2-ch lat na podstawie art. art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) rozpatrzenia prośby p. Adolfa Wiesnera z dnia 27 marca 1936 roku o udzielenie zezwolenia na budowę składu żelaza na posesji, położonej w Łodzi przy ulicy 6-go Sierpnia Nr. 82 ze względu na to, że omawiana budowa sprzeczna jest z zamierzeniami regulacyjnymi miasta (leży częściowo w pasie wolnym od zabudowania).

X. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia prośby p. Juljusza Ullricha o udzielenie zezwolenia na budowę na posesji, położonej w Łodzi przy ul. Wólczańskiej Nr. 206/208:

Po wysłuchaniu referatu p. W. Walczaka, jako sprawozdawcy Komisji do Spraw Ogólnych, powzięto bez dyskusji uchwałę treści następującej:

Uchwała Nr. 129.

Rada Przyboczna, przychylając się do wniosku Komisji do Spraw Ogólnych z dnia 17 czerwca 1936 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — wniosku Wydziału Technicznego Nr. VII J. IV 1535/5-36 z dnia 2 marca 1936 roku w sprawie zawieszenia na przeciąg 2-ch lat na podstawie art. art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 202) rozpatrzenia prośby p. Juljusza Ullricha i synów z dnia 1 kwietnia 1936 roku o udzielenie zezwolenia na przebudowę parterowej murowanej pralni i komórek na posesji, położonej w Łodzi przy ul. Wólczańskiej Nr. 206/208 ze względu na to, że omawiana budowa sprzeczna jest z zamierzeniami regulacyjnymi miasta (leży w pasie wolnym od zabudowania).

XI. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia prośby p. Kazimierza Izydorczyka o udzielenie zezwolenia na budowę na posesji, położonej w Łodzi przy ul. Bydgoskiej Nr. 35:

Po wysłuchaniu referatu p. W. Walczaka, jako sprawozdawcy Komisji do Spraw Ogólnych, powzięto bez dyskusji uchwałę treści następującej:

Uchwała Nr. 130.

Rada Przyboczna, przychylając się do wniosku Komisji do Spraw Ogólnych z dnia 17 czerwca 1936 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — wniosku Wydziału Technicznego Nr. VII J. I 2367/7-36 z dnia 23 maja 1936 roku w sprawie zawieszenia na przeciąg 2-ch lat na podstawie art. art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 202) rozpatrzenia prośby p. Kazimierza Izydorczyka z dnia 27 marca 1935 roku o udzielenie zezwolenia na przebudowę parterowego, drewnianego budynku mieszkalnego, 2 sionek oraz drewnianej szopy na posesji, położonej w Łodzi przy ul. Bydgoskiej Nr. 35, ze względu na to, że omawiana budowa sprzeczna jest z zamierzeniami regulacyjnymi miasta (budynek leży częściowo w pasie budynków gospodarczych, częściowo zaś w pasie wolnym od zabudowania).

XII. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia prośby p. Zelmy Stroschein o udzielenie zezwolenia na budowę na posesji, położonej w Łodzi przy ul. Gen. Bema Nr. 28:

Po wysłuchaniu referatu p. W. Walczaka, jako sprawozdawcy Komisji do Spraw Ogólnych, powzięto bez dyskusji uchwałę treści następującej:

Uchwała Nr. 131.

Rada Przyboczna, przychyłając się do wniosku Komisji do Spraw Ogólnych z dnia 17 czerwca 1936 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — wniosku Wydziału Technicznego Nr. VII-J-I 1887/9-56 z dnia 28 maja 1936 roku w sprawie zawieszenia na przeciąg 2-ch lat na podstawie art. art. 59 i 585 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) rozpatrzenia prośby p. Zelmy Stroschein z dnia 12 marca 1936 roku o udzielenie zezwolenia na przebudowę samowolnie wybudowanej murowanej pralni i parterowego murowanego budynku mieszkalnego na posesji, położonej w Łodzi przy ul. Gen. Bema Nr. 28, ze względu na to, że omawiana budowa sprzeczna jest z zamierzeniami regulacyjnymi miasta (leży w pasie wolnym od zabudowy).

XIII. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia prośby p. Adama Reksa o udzielenie zezwolenia na budowę na posesji, położonej w Łodzi przy ul. Owsianej Nr. 1:

Po wysłuchaniu referatu p. W. Walczaka, jako sprawozdawcy Komisji do Spraw Ogólnych, powzięto bez dyskusji uchwałę treści następującej:

Uchwała Nr. 132.

Rada Przyboczna, przychyłając się do wniosku Komisji do Spraw Ogólnych z dnia 17 czerwca 1936 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — wniosku Wydziału Technicznego Nr. VII-J-III 230/17 z dnia 5 czerwca 1936 roku w sprawie zawieszenia na przeciąg 2-ch lat na podstawie art. art. 59 i 585 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202), rozpatrzenia prośby p. Adama Reksa z dnia 20 stycznia 1936 roku o udzielenie zezwolenia na budowę sieni i ustępu oraz na roboty adaptacyjne przy bu-

dynku parterowym drewnianym na posesji, położonej w Łodzi przy ul. Owsianej Nr. 1, ze względu na to, że omawiana budowa sprzeczna jest z zamierzeniami regulacyjnymi miasta (leży w pasie wolnym od zabudowy).

XIV. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia prośby p. Gustawa Ryszarda Marksa o udzielenie zezwolenia na budowę na posesji, położonej w Łodzi przy ul. Orдона Nr. 6:

Po wysłuchaniu referatu p. W. Walczaka, jako sprawozdawcy Komisji do Spraw Ogólnych, powzięto bez dyskusji uchwałę treści następującej:

Uchwała Nr. 153.

Rada Przyboczna, przychyłając się do wniosku Komisji do Spraw Ogólnych z dnia 17 czerwca 1936 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — wniosku Wydziału Technicznego Nr. VII J. V. 1420/15-36 z dnia 3 czerwca 1936 roku w sprawie zawieszenia na przeciąg 2-ch lat na podstawie art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 202) rozpatrzenia prośby p. Gustawa Ryszarda Marksa z dnia 1 kwietnia 1936 roku o udzielenie zezwolenia na przebudowę samowolnie wzniesionego drewnianego warsztatu studniarskiego na murowany oraz samowolnie wzniesionych komórek na posesji, położonej w Łodzi przy ul. Orдона Nr. 6 ze względu na to, że omawiana budowa sprzeczna jest z zamierzeniami regulacyjnymi miasta (leży częściowo w pasie budynków gospodarczych, częściowo zaś w pasie wolnym od zabudowy).

XV. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia prośby p. Fajwła Trubowicza i S-ki o udzielenie zezwolenia na budowę na posesji, położonej w Łodzi przy ul. Ogrodowej Nr. 7-9-11:

Po wysłuchaniu referatu p. W. Walczaka, jako sprawozdawcy Komisji do Spraw Ogólnych, powzięto bez dyskusji uchwałę treści następującej:

Uchwała Nr. 154.

Rada Przyboczna, przychyłając się do wniosku Komisji do Spraw Ogólnych z dnia 17 czerwca 1936 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — wniosku Wydziału Technicznego Nr. VII J-IV 1537/54 z dnia 28 maja 1936

roku w sprawie zawieszenia na przeciąg 2-*ch* lat na podstawie art. art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) rozpatrzenia prośby p. Fajwła Trubowicza i S-ki z dnia 7 maja 1936 roku o udzielenie zezwolenia na budowę murowanego frontowego parkanu od strony ul. Zachodniej na posesji, położonej w Łodzi przy ul. Ogrodowej Nr. 7-9-11 ze względu na to, że omawiana budowa sprzeczna jest z zamierzeniami regulacyjnymi miasta (leży w pasie poza linią regulacyjną).

XVI. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia prośby pp. Cyrli Herberg i Małki Goldfeder o udzielenie zezwolenia na budowę na posesji, położonej w Łodzi przy ul. Południowej Nr. 27:

Po wysłuchaniu referatu p. W. Walczaka, jako sprawozdawcy Komisji do Spraw Ogólnych, powzięto bez dyskusji uchwałę treści następującej:

Uchwała Nr. 135.

Rada Przyboczna, przychylając się do wniosku Komisji do Spraw Ogólnych z dnia 17 czerwca 1936 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — wniosku Wydziału Technicznego Nr. VII J, IV 1686/3-36 z dnia 5 czerwca 1936 roku w sprawie zawieszenia na przeciąg 2-*ch* lat na podstawie art. art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) rozpatrzenia prośby pp. Cyrli Herberg i Małki Goldfeder z dnia 21 kwietnia 1936 roku o udzielenie zezwolenia na przebudowę parterowej z poddaszem murowanej farbiarni na budynek mieszkalny na posesji, położonej w Łodzi przy ul. Południowej Nr. 27 ze względu na to, że omawiana budowa sprzeczna jest z zamierzeniami regulacyjnymi miasta (leży częściowo w pasie wolnym od zabudowy, częściowo w pasie budynków frontowych i w pasie budynków gospodarczych).

XVII. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia prośby firmy A. Schicht o udzielenie zezwolenia na budowę na posesji, położonej w Łodzi przy ul. Nawrot Nr. 50:

Po wysłuchaniu referatu p. W. Walczaka, jako sprawozdawcy Komisji do Spraw Ogólnych, powzięto bez dyskusji uchwałę treści następującej:

Uchwała Nr. 156.

Rada Przyboczna, przychylając się do wniosku Komisji do Spraw Ogólnych z dnia 25 maja 1956 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — wniosku Wydziału Technicznego Nr. VII J-IV 518/17-56 z dnia 15 maja 1956 roku w sprawie zawieszenia na przeciąg 2-ch lat na podstawie art. 39 i 585 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. 23, poz. 202) rozpatrzenia prośby firmy A. Schicht, w miejscu, z dnia 25 marca 1954 roku o udzielenie zezwolenia na przebudowę fabryki na mieszkanie na posesji, położonej w Łodzi przy ul. Nawrot Nr. 30, ze względu na to, że omawiana budowa sprzeczna jest z zamierzeniami regulacyjnymi miasta (budowa leży częściowo w pasie wolnym od zabudowy).

XVIII. W sprawie Regulaminu Porządkowego Rzeźni Miejskiej:

Po wysłuchaniu referatu p. K. Jaworowskiego, jako sprawozdawcy Komisji Regulaminowo-Prawnej, powzięto bez dyskusji uchwałę treści następującej:

Uchwała Nr. 157.

Rada Przyboczna, przychylając się do wniosku Komisji Regulaminowo-Prawnej z dnia 11 marca 1956 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — na skutek wniosku Wydziału Zdrowia Publicznego Nr. VI W. O. e/1-56 z dnia 31 stycznia 1956 roku — „Regulaminu Porządkowego Rzeźni Miejskiej w Łodzi” w następującem brzmieniu (patrz str. 500).

XIX. Wolne wnioski:

Na wniosek p. A. Bilyka, poparty przez p. K. Jaworowskiego oraz Prezydenta inż. W. Głazka, postanowiono powziąć uchwałę treści następującej:

Uchwała Nr. 158.

Rada Przyboczna prosi, by Tymczasowy Prezydent Miasta, działając w zastępstwie Rady Miejskiej:

1. wystąpił u odpowiednich czynników, względnie wydał we własnym zakresie zarządzenie, ażeby na tych skrzyżowaniach ulic, na których linje tramwajowe skręcają z jednej

- ulicy w drugą i przechodzą obok narożników chodnika w odległości bliższej, aniżeli 2,50 mtr. zostały zbudowane krótkie barjery odgradzające chodnik od jezdni;
2. wystąpił u Zarządu Kolei Elektrycznej Łódzkiej z żądaniem, ażeby na przystankach tramwajowych zostały nakreślone na chodnikach i jezdni trwałą farbą linje, oznaczające początek i koniec wozu, tak, ażeby publiczność, oczekująca na tramwaj, była dokładnie zorientowana, w którym miejscu wypadnie jej wsiadać do wozów;
 3. wystąpił u Zarządu Kolei Elektrycznej Łódzkiej z żądaniem, żeby miejsce motorniczego zostało odgródzone od reszty pomostu ruchomą barjerą, która z jednej strony odgrodziłaby motorniczego od publiczności i uchroniła od potrąceń, a tem samem ułatwiła pracę i przyczyniła się do zwiększenia bezpieczeństwa ruchu, z drugiej zaś przez zmontowanie na niej siedzenia umożliwiła mu na mniej ruchliwych odcinkach linii i w czasie przystanków najkrótszy bodaj wypoczynek nóg.

Po wyczerpaniu porządku dziennego obrad przewodniczący zawiadamia zebranych, iż mianowany przez Pana Ministra Komunikacji z dniem 1 lipca 1936 roku Prezesem Dyrekcji Wileńskiej Polskich Kolei Państwowych, opuszcza stanowisko Tymczasowego Prezydenta Miasta.

W związku z tem składa Radzie Przybocznej krótkie sprawozdanie z działalności Zarządu Miejskiego w Łodzi w okresie swego urzędowania oraz żegnając się z członkami Rady Przybocznej, dziękuje im za współpracę.

W imieniu Rady Przybocznej żegna Prezydenta Miasta inż. Wacława Głazka p. A. Biłyk, wygłaszając odpowiednie przemówienie, które zebrani gorąco oklaskiwali.

Na tem o godz. 21 min. 15 posiedzenie zostało przez przewodniczącego zamknięte.

Sekretarz

(—) *Jan Barczewski*
(JAN BARCZEWSKI)
Kierownik Oddziału Ogólnego
Wydziału Prezydjalnego

Przewodniczący

(—) *Inż. W. Głazek*
(Inż. WACŁAW GŁAZEK)
Tymczasowy Prezydent Miasta

S T A T U T

o podatku hotelowym na rzecz Gminy Miejskiej Łódź.

Na podstawie art. 7. p. 4 (b) ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 106 z 1932 r., poz. 884) pobiera się na rzecz Gminy Miejskiej Łódź podatek hotelowy według zasad następujących:

§ 1.

Przedmiotem opodatkowania są lokale lub ich części w znajdujących się na terenie m. Łodzi hotelach, pensjonatach, pokojach umeblowanych, gospodach zajazdach i t. p. przedsiębiorstwach o charakterze hotelowym.

§ 2.

Podatek obciąża osoby, zajmujące lokale lub ich części, podlegające podatkowi według paragrafu poprzedzającego.

§ 3.

1. Od podatku wolne są lokale lub ich części, zajęte przez:

- a) posłów i senatorów Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej;
- b) wojskowych, funkcjonariuszów państwowych i komunalnych, — o ile osoby te delegowane zostały do m. Łodzi lub okolic w celach służbowych;
- c) akredytowanych przy Rządzie Rzeczypospolitej przedstawicieli państw obcych oraz inne osoby, którym przysługuje zwolnienie od danin publicznych na podstawie prawa międzynarodowego lub na zasadzie specjalnych umów międzypaństwowych;
- d) młodzież, uczęszczająca do szkół w Łodzi;
- e) właścicieli danych przedsiębiorstw o charakterze hotelowym lub członków najbliższej rodziny (krewnych wstępnych i zstępnych), znajdujących się na ich wyłącznym utrzymaniu;
- f) personel danych przedsiębiorstw o charakterze hotelowym.

2. Zarządowi Miejskiemu w poszczególnych wypadkach, zasługujących na specjalne uwzględnienie, przysługuje ponadto prawo stosowania ulg i zwolnień od podatku.

3. Osoby, którym przysługuje zwolnienie od podatku, prócz posłów, senatorów i wojskowych, obowiązane są w ciągu 2 dni od chwili zajęcia

lokalu, pod rygorem utraty przysługującego im prawa, przedstawić, osobiście lub za pośrednictwem oddającego lokal w najem, Wydziałowi Podatkowemu Zarządu Miejskiego dowody, uzasadniające ich prawo.

§ 4.

1. Podatek wynosi 10% sumy należności za wynajem lokalu wraz z meblami, usługą, pościelą, oświetleniem, opalem, telefonem i innymi dodatkowymi świadczeniami, obliczonemu według obowiązującego i zgłoszonego w Wydziale Podatkowym Zarządu Miejskiego cennika.

Opłat za korzystanie z telefonu lub innych dodatkowych świadczeń nie dolicza się do podstawy wymiaru w wypadku, jeśli są one pobierane za każdorazowe rzeczywiste korzystanie i niezależnie od opłaty za wynajem (np. opłata za telefoniczną rozmowę międzymiastową, za wysłanie specjalnego posłańca i t. p.).

2. Udzielony przez oddającego lokal w najem osobie wynajmującej upust od ceny cennikowej uwzględnia się przy wymiarze podatku, zniżka jednak nie może przekroczyć 25% należności, obliczonej według obowiązującego cennika.

3. Osoby, zamieszkujące stale w podlegającym podatkowi lokalu, korzystają z 50% ulgi w opłacie podatku. Stawkę ulgową stosuje się, poczynając od dnia upływu dwumiesięcznego okresu nieprzerwanego zajmowania przez taką osobę danego lokalu, przyczem za podstawę do wymiaru podatku przyjmuje się nie cenę cennikową lokalu, lecz faktycznie umówioną i pobieraną należność za wynajem.

4. Obowiązek podatkowy rozpoczyna się z chwilą zajęcia przez gościa lokalu lub jego części, kończy się zaś z chwilą opuszczenia lokalu.

§ 5.

1. Za wpływ podatku odpowiada oddający lokal w najem (właściciel lub dzierżawca przedsiębiorstwa o charakterze hotelowym), na którym ciąży obowiązek zainkasowania podatku przy opłaceniu rachunku przez gościa.

2. Odpowiedzialność za wpływ podatku rozciąga się również na te wypadki, gdy oddający lokal w najem, pobierając swą należność nie zainkasował podatku hotelowego, lub też, nie otrzymując od gościa należności zarówno z tytułu wynajmu, jak też i z tytułu podatku, zaniedbał zawiadomić Zarząd Miejski o tym fakcie w terminie najpóźniej dziesięciodniowym po opuszczeniu lokalu przez gościa.

3. Wszelkie wiadomości o osobie, obowiązanej do zapłaty podatku, niezbędne przy poszukiwaniu należności, oddający lokal w najem winien komunikować Zarządowi Miejskiemu.

§ 6.

1. Osoby, odpowiedzialne za pobór podatku, winny wnosić zainkasowane i należne Zarządowi Miejskiemu sumy do Kasy Miejskiej dwa razy każdego miesiąca: do dnia 5 za drugą połowę ubiegłego miesiąca i do dnia 20 za pierwszą połowę bieżącego miesiąca, przedkładając równocześnie w Wydziale Podatkowym Zarządu Miejskiego według ustalonych wzorów specjalne wykazy lokali, zajętych w okresie sprawozdawczym.

2. Wypadki niepobrania podatku winny być w wykazie usprawiedliwione (np. podanie Nr. Nr. legitymacyj poselskich, senatorskich, wojskowych, wskazanie Nr. Nr. zaświadczeń Wydziału Podatkowego, stwierdzających zwolnienie od podatku i t. p.).

§ 7.

Oddający lokale w najem, obowiązani są wywiesić na widocznym miejscu w każdym odnajmowanym lokalu lub jego części cenę wynajmu, zaopatrzoną przez Wydział Podatkowy Zarządu Miejskiego klauzulą zgodności z obowiązującym cennikiem.

§ 8.

Za wykonywanie czynności, związanych z wymiarem i poborem podatku, oddający lokale w najem zatrzymują 3% (trzy procent) kwot zainkasowanych tytułem podatku.

§ 9.

Celem kontroli poboru podatku przysługuje Zarządowi Miejskiemu prawo żądania przedstawienia sobie ksiąg rachunkowych, meldunkowych odpisów rachunków oraz wszelkich innych dowodów, jak również prawo delegowania urzędników dla zebrania danych na miejscu i wglądu do ksiąg i dowodów.

§ 10.

1. Wymiar niezainkasowanego podatku hotelowego, gdy nie ma zastosowania przepis § 6 p. 2. niniejszego statutu, uskutecznia Zarząd Miejski, powiadamiając o tem osobę, obowiązana do zapłaty podatku, przez doręczenie nakazu płatniczego.

2. Wymierzony podatek płatny jest w ciągu dni 14, licząc od dnia następnego po doręczeniu nakazu.

§ 11.

1. Od orzeczeń w przedmiocie wymiaru podatku przysługuje płatnikom prawo wniesienia odwołania w terminie i trybie, przewidzianym

nym w art. 48 ustawy z dnia 11 sierpnia 1925 roku o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 106 z 1932 roku poz. 884).

2. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia podatku we właściwym terminie.

§ 12.

1. Nieuiszczony we właściwym terminie podatek ściągnięty zostanie w drodze przymusowej z doliczeniem odsetek za zwłokę zgodnie z ustawą z dnia 18 marca 1935 roku (Dz. U. R. P. Nr. 8 z 1936 roku, poz. 88) oraz kosztów egzekucyjnych według postanowień ustawy z dnia 31 lipca 1924 roku (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 721), zmienionej częściowo rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 roku (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 401), przyczem winni niewpłacenia zainkasowanego podatku zostaną pociągnięci do odpowiedzialności sądowej z art. 262 K. K.

2. W wypadkach, przewidzianych w § 11 niniejszego statutu, odsetki za zwłokę liczone będą, poczynając od dnia następnego po opuszczeniu lokalu przez gościa.

3. W czasie obowiązywania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 roku o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 580), zmienionego częściowo rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia 2 stycznia 1933 roku (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 24) oraz z dnia 28 stycznia 1934 roku (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 78) — koszty egzekucyjne pobierane będą według przepisów tego rozporządzenia.

4. Każda kwota, wpłacona po terminie płatności dobrowolnie bądź w drodze przymusowej, zarachowana zostanie w części na podatek, w części zaś na odsetki, przypadające od kwoty, zarachowanej na podatek.

§ 13.

Wykroczenia przeciwko przepisom niniejszego Statutu podlegają karze do wysokości zł. 345,90, o ile nie będą mieć zastosowania przepisy art. 62—66 ustawy z dnia 11 sierpnia 1925 roku o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 106, z 1932 roku, poz. 884).

§ 14.

Statut niniejszy wchodzi w życie po zatwierdzeniu go przez władze nadzorcze z dniem ogłoszenia w „Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim” oraz podlega ponadto ogłoszeniu w „Dzienniku Zarządu Miejskiego

w Łodzi". Równocześnie traci moc obowiązującą statut o podatku na rzecz m. Łodzi za wynajem mieszkań w hotelach, pensjonatach, pokojach umeblowanych, noclegowych i gospodach dla przyjezdnych, uchwalony przez Radę Miejską w dniu 3 kwietnia 1924 roku z wszystkimi następnymi uzupełnieniami i zmianami.

REGULAMIN PORZĄDKOWY RZEŻNI MIEJSKIEJ w ŁODZI

wydany na podstawie § 14 rozporządzenia Wojewody Łódzkiego z dnia 26 maja 1931 roku w sprawie urządzenia i utrzymywania rzeźni i targowisk (Łódzki Dziennik Wojewódzki Nr. 13, poz. 136) zgodnie z przepisami rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 roku o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa w brzmieniu, nadanem obwieszczeniem Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 4 maja 1933 roku (Dz. Ust. R. P. Nr. 60, poz. 454) oraz rozporządzeń Ministra Rolnictwa z dnia 31 grudnia 1928 roku (Dz. Ust. R. P. Nr. 3, poz. 31 z roku 1929) i z dnia 29 stycznia 1929 roku (Dz. Ust. R. P. Nr. 32, poz. 305).

I. Prawo wstępu.

§ 1.

Osoby, mające jakiegokolwiek zatrudnienie w Rzeźni Miejskiej w Łodzi, powinny w celu otrzymania prawa wstępu i przebywania na terenie rzeźni zaopatrzyć się w legitymacje, wydawane przez Oddział Weterynaryjny Wydziału Zdrowia Publicznego Zarządu Miejskiego w Łodzi. Podania w tych sprawach wraz z niezbędnymi dowodami należy składać w kancelarii naczelnego lekarza weterynaryjnego rzeźni.

§ 2.

Wstęp do rzeźni bez legitymacji lub przepustki jest wzbroniony.

§ 3.

Legitymacje są dwojakiego rodzaju:

- a) legitymacje stałe białe, dające prawo wstępu i przebywania w rzeźni w każdym czasie;
- b) legitymacje roczne (na rok kalendarzowy), kolorowe, dające prawo wstępu do rzeźni tylko po każdorazowym wykazaniu się (przed miejskim kontrolerem przepustek) potrzebą wykonywania czynności w rzeźni w danym czasie.

§ 4.

Do otrzymania legitymacyj stałych są uprawnieni:

- a) wszyscy pracownicy dozoru weterynaryjnego, nieposiadający legitymacyj służbowych Zarządu Miejskiego w Łodzi;

b) stali pracownicy administracji rzeźnianej.

Miejscy lekarze weterynaryjni, dyrektor rzeźni i jego zastępca mają prawo wstępu i przebywania w rzeźni w każdym czasie bez obowiązku legitymowania się.

§ 5.

Legitymacje roczne mogą otrzymywać na podstawie zaświadczeń uprawnionych do tego organizacyj (Izby Rzemieślniczej, Urzędu Przemysłowego, Gminy Wyznaniowej żydowskiej i Cechów):

- a) rzeźnicy, mistrzowie, czeladnicy i terminatorzy,
- b) woźnice, wywożący mięso i produkty uboju,
- c) stali odbiorcy produktów uboju,
- d) personel dozoru rytualnego,
- e) wykwalifikowani robotnicy, zatrudnieni przy uboju bydła i oczyszczaniu wnętrzości zwierząt.

§ 6.

Naczelnny lekarz weterynaryjny rzeźni jest uprawniony do wydawania w wypadkach, zasługujących na uwzględnienie, jednorazowych przepustek również osobom, które nie mogą być zaliczone do wyżej wymienionych kategorii.

§ 7.

Osoby, ujawnione w rzeźni bez legitymacyj, przepustek lub przebywające tam bezczynnie (bez zajęcia), będą bezzwłocznie usuwane z terytorjum rzeźni i pociągane do odpowiedzialności administracyjnej w drodze postępowania doraźnego lub karno-administracyjnego.

§ 8.

Do wykonywania wszelkich robót, związanych z ubojem zwierząt, mogą być dopuszczeni wyłącznie mężczyźni, którzy ukończyli co najmniej 18 lat, posiadają wystarczającą siłę fizyczną i są obeznani z temi pracami.

O dopuszczeniu do wykonywania wymienionych robót decyduje naczelnny lekarz weterynaryjny rzeźni.

II. Wpęd zwierząt.

§ 9.

Wpęd zwierząt do rzeźni na ubój może się odbywać od godziny 7 do godziny 15, w soboty — do godziny 11, w wigilję zaś Bożego Narodzenia i Wielkiej Nocy — do godziny 10.

Naczelnny lekarz weterynaryjny rzeźni decyduje w zależności od ilości wolnych miejsc w danym czasie w halach ubojowych o liczbie zwierząt, które mogą być wpędzone do hal.

§ 10.

a) Ubój zwierząt w Rzeźni Miejskiej jest dozwolony codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt uroczystych, objętych ustawą, od godziny 7 do godziny 19, w soboty — od godziny 7 do godziny 13, w wigilję zaś świąt Bożego Narodzenia i Wielkiej Nocy — od godziny 7 do godziny 12.

b) Ubój z konieczności (w wypadkach, przewidzianych w § 11 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 29. I. 1929 roku) może być dokonany w każdym czasie, zasadniczo w oddziale sanitarnym rzeźni.

c) W wyjątkowych wypadkach, naprzykład zbiegu kilku dni świątecznych, Oddział Weterynaryjny może zezwolić na ubój zwierząt również poza godzinami wyznaczonymi.

d) Ubój nocny bydła rogatego i cieląt może się odbywać za zezwoleniem Zarządu Miejskiego w Łodzi, udzielanem co roku w poniedziałki lub dni poświęteczne, w godzinach, ustalonych w porozumieniu z Oddziałem Weterynaryjnym, nie wcześniej jednak jak od godziny pierwszej.

§ 11.

Usuwanie z hali ubojowej zbadanych tusz powinno nastąpić niezwłocznie po ich oznakowaniu. Jednocześnie powinny być usunięte wszystkie inne produkty uboju.

Czas wywożenia z rzeźni produktów uboju, które nie mogły być zabrane w godzinach uboju (§ 10 punkt a), wyznacza naczelny lekarz weterynaryjny w porozumieniu z administracją rzeźni.

§ 12.

Właściciel zwierzęcia, przeznaczonego na rzeź, lub zastępca właściciela powinien bezpośrednio przed ubojem doprowadzić zwierzę do urzędowego badania i jednocześnie złożyć przepisowe świadectwo miejsca pochodzenia zwierzęcia lekarzowi weterynaryjnemu, wykonującemu to badanie.

W wypadku stwierdzenia przy tem badaniu objawów zakaźnej choroby zwierzęcej — wdraża się postępowanie na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 29. I. 1929 roku (Dz. Ust. R. P. Nr. 32, poz. 305).

§ 13.

Na wyprowadzenie zwierząt rzeźnych z obór i chlewów przy rzeźniach w wypadkach, przewidzianych w § 14 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 12. VI. 1928 roku (Dz. Ust. R. P. Nr. 65, poz. 597) może zezwolić Oddział Weterynaryjny.

III. Ubój zwierząt.

§ 14.

Zwierzęta rzeźne, wprowadzone na teren rzeźni właściwej, należy natychmiast kierować do hal ubojowych.

§ 15.

Kolejność poddawania zwierząt ubojowi wyznacza dozorca hali ubojowej, wskazując jednocześnie miejsca uboju stosownie do zarządzeń lekarza weterynaryjnego. Zwierzę, podlegające ubojowi, może być wprowadzone do hali ubojowej dopiero po poczynieniu wszelkich przygotowań, potrzebnych do natychmiastowego przystąpienia do uboju. Wyznaczone miejsce uboju powinno być przed wprowadzeniem zwierzęcia każdorazowo dokładnie zmyte.

§ 16.

Bydło rogate i konie, wprowadzone do hal ubojowych, powinny być przed ubojem mocno skrepowane, drobne zaś zwierzęta należycie związane i ułożone na stojakach. Za wypadki, jakie mogą się wydarzyć skutkiem nienależytego skrepowania zwierząt przy uboju oraz za naruszenie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 roku (Dz. Ust. R. P. Nr. 36, poz. 352) o ochronie zwierząt, odpowiedzialni są posiadacze zwierząt lub ich zastępcy.

§ 17.

Ubój bydła rogatego, owiec, kóz, cieląt i koni powinien być uskuteczniany natychmiast po ich skrepowaniu, trzody chlewnej zaś — po wpuśczeniu do miejsca uboju. Uboju należy dokonywać szybko i sprawnie, unikając niepotrzebnego męczenia zwierząt.

§ 18.

Do zdejmowania skóry oraz oprawiania lub oparzania wolno przystąpić dopiero po zupełnym zaniku oznak życia u zwierząt poddanych ubojowi.

IV. Przepisy porządkowe i sanitarno-weterynaryjne.

§ 19.

Osoby, dotknięte ostrą chorobą zakaźną, gruźlica w postaci niebezpiecznej dla otoczenia, skórą chorobą zaraźliwą lub wzbudzącą wstręt, oraz osoby, stykające się z zakaźnie chorymi, nie mogą być dopuszczane do wykonywania robót w rzeźni.

§ 20.

Wszystkie osoby, dopuszczone do wykonywania robót ubojowych w rzeźni, obowiązane są:

- a) zachowywać się w rzeźni poprawnie;
- b) stosować się we wszystkim do zarządzeń i wskazówek dozoru weterynaryjnego rzeźni;
- c) wykonywać roboty spokojnie, bez krzyków i hałasów, bez używania słów i zwrotów, obrażających moralność publiczną;
- d) mieć narzędzia i naczynia w zupełności odpowiadające swemu przeznaczeniu oraz stale utrzymywać je w należytej czystości i porządku;
- e) przedstawić na żądanie naczelnego lekarza weterynaryjnego urzędowe świadectwo zdrowia w razie zauważenia u nich przez dozór weterynaryjny rzeźni objawów, nasuwających podejrzenie choroby zakaźnej lub skórnej;
- f) mieć na sobie w czasie wykonywania pracy czyste, białe lub niebieskie bluzy (kurtki) jak również czyste fartuchy.

Rzeźnicy rytualni i ich pomocnicy powinni mieć na sobie w czasie pracy długie do kolan czyste fartuchy z rękawami.

Osoby, zajęte przy przewożeniu i przenoszeniu mięsa, powinny mieć na sobie czyste kurtki z nieprzemakalnego materiału i także czapki.

Personel dozoru rytualnego powinien stawać do pracy w godzinach, wyznaczonych przez odpowiednie czynniki do rozpoczęcia uboju bydła.

Wszystkie osoby, przebywające na terenie rzeźni, obowiązane są do ścisłego przestrzegania wymagań pp. a i b niniejszego paragrafu.

§ 21.

Wszystkie roboty, związane z ubojem powinny się odbywać w sposób, wskazany przez dozór weterynaryjny rzeźni i wyłącznie w miejscach do tego przeznaczonych.

W szczególności przestrzegać należy, aby:

- a) przepoławianie wieprzki odbywało się dopiero po pobraniu próbek mięsa do badania na włośnice;
- b) ponumerowane ośrodki zawieszane były na hakach obok właściwych tusz mięsnych i tam pozostawiane do czasu ukończenia urzędowego badania tuszy;
- c) żołądki i prostnice były natychmiast po zbadaniu wywiezione bez zanieczyszczania hal ich zawartością do przeznaczonego na ten cel oddziału i tam opróżnione i przemyte;

- d) wózki do wywożenia wnętrzności były po każdorazowym użyciu oczyszczone i natychmiast odprowadzone do hali ubojowej;
- e) oczyszczanie, szlamowanie żołądków i kiszek odbywało się w szlamniarniach, solenie zaś i sortowanie ich w oddzielnych pomieszczeniach.

Zawartość przewodu pokarmowego zwierząt poddanych ubojowi stanowi własność rzeźni.

§ 22.

a) Podłoga pomieszczenia, w którym odbywa się ubój, powinna być doprowadzona do należytej czystości.

b) Skóry powinni zdejmować pracownicy z tem obeznani.

c) Przystępując do zdjęcia skóry ze zwierzęcia, należy je umieścić na tak wysokim podkładzie, aby grzbietem nie dotykało podłogi. Zdejmowanie skóry powinno odbywać się powoli i uważnie, aby jej nie zaciąć. Należy przytem mieć na uwadze, że łamanie wyrostków kości kręgowych przed zdjęciem i podczas zdejmowania skóry jest bezwzględnie niedopuszczalne.

Robotnicy, niszczący skóry, przez nacinanie, będą wykluczani z pracy przy zdejmowaniu skór.

d) Przy skórze nie należy zostawiać resztek mięsa i tłuszczu, czaszki, rogów, warg, nozdrzy, kości ogonowej, wymienia, worka mosznowego, ogona, który u bydła rogatego obcina się w odległości 15 ctm. od jego nasady (u koni — 1,5 ctm. od nasady) i kończyn, które obcina się tuż poniżej kolana (u koni — tuż poniżej pęciny).

Można pozostawiać przy skórze uszy, a przy skórze cielęcej również kity ogonową, lecz bez kości ogonowej.

e) Do każdej skóry, zaraz po jej zdjęciu, powinna być przyczepiona plomba uwidoczniająca nazwę rzeźni, w której zwierzę poddane ubojowi oraz, w miarę możliwości — rok i miesiąc zdjęcia skóry.

U bydła rogatego plombę przyczepia się do ucha zwierzęcia (u cieląt — do kitki ogona, u koni — do nasady ogona, u owiec — do przedniej łapy). Do plombowania nie należy używać drutu.

Zamiast nałożenia plomby można również oznakować skórę wyciśnięciem stempla z odpowiednim napisem. Stempel wyciska się (wybija) na skórze u nasady ogona.

f) Skóry po zdjęciu należy jaknajpóźniej dostarczyć do magazynu lub solarni. Wleczenie skór po podłodze lub po ziemi jest niedopuszczalne.

g) Solenie skór skutecznia się dopiero po zupełnem ich wychłodzeniu, najpóźniej jednak w 6 godzin po zdjęciu skóry.

Do solenia skór używać należy soli znormalizowanej, która nie powinna zawierać domieszek, działających szkodliwie na skórę. Soli należy używać w ilości 20 do 25% w stosunku do wagi skóry. Grubsze skóry (z głowy, karku i t. p.) powinny być więcej zasolone, niż części cieńsze.

h) Zasolone skóry należy układać na drewnianych rusztowaniach, wzniesionych conajmniej 10 ctm. ponad poziom ziemi, i tak, aby tworzący się roztwór soli mógł swobodnie odpływać. Skóry zasolone, w razie przechowania ich dłużej niż 3 tygodnie, należy dosalać.

i) Pomieszczenia do solenia i magazynowania skór powinny mieć odpowiednią wentylację i gładkie nieprzepuszczalne ściany oraz gładką i nieprzepuszczalną podłogę, zaopatrzoną w ścieki. Konstrukcyj żelaznych należy w pomieszczeniach tych unikać.

Zbiorniki do odpływów powinny być nieprzepuszczalne i zamknięte.

j) Suszenie skór powinno odbywać się w miejscach, zabezpieczonych od słońca. Skórę należy dobrze rozpiąć i tak rozwiesić, aby powietrze miało do niej dostęp z każdej strony. Wysuszone skóry należy przechowywać w miejscu suchym i przewiewnym.

§ 25.

Przy rytualnych oględzinach płuc zabrania się zwilżać je śliną lub nadmuchiwać ustami; do tych czynności należy używać czystej wody i mieszków. Wzbronione jest nadmuchiwanie mięsa w celu nadania mu lepszego wyglądu.

§ 24.

Krew nie może być wypuszczana na podłogę, lecz powinna być zbierana wprost do naczyń. Do zbierania i wywożenia z rzeźni krwi, przeznaczonej na spożycie, należy używać specjalnie do tego służących czystych naczyń metalowych, przyczem do wywiezienia z rzeźni na konsumcję nie może być dopuszczona krew, otrzymana bez zachowania należytej czystości lub zanieczyszczona treścią żołądkową, wydostającą się z przeciętego przełyku.

Krew ta nie może być przechowywana w rzeźni do dnia następnego. Wywóz z rzeźni krwi końskiej jest niedozwolony.

§ 25.

Wszystkie produkty uboju należy umieszczać w sposób i w miejscach, wyznaczonych przez dozór weterynaryjny rzeźni.

§ 26.

Wozy, służące do wywożenia z rzeźni mięsa i produktów uboju, przeznaczone do spożycia, powinny mieć ściany z twardego drzewa (bez

szpar i szczelin), gładkie, należycie heblowane i pokostowane (nie malowane). Powinny być szczelnie kryte i dokładnie zamknięte, aby mięso nie zwisało i nie było wystawiane na zanieczyszczenie: powinny mieć otwory wentylacyjne, umieszczane w bocznych ścianach. Wozy powinny być utrzymywane w stanie, umożliwiającym zachowanie ich w należytej czystości i przed każdorazowym użyciem dokładnie wymyte. Wozy te mogą być używane wyłącznie do przewożenia mięsa i muszą być zaopatrzone w widoczny napis: „Furgon do mięsa“ z podaniem nazwiska i adresu właściciela.

Wozy do wywożenia z rzeźni mięsa i produktów uboju, przeznaczonych do spożycia, nieodpowiadające wyżej wymienionym wymaganiom, nie będą wpuszczane na teren rzeźni.

Zabrania się przewożenia razem z mięsem zwierząt żywych, bitych, zwierząt w skórce, skór zwierzęcych, szmat, brudnych naczyń, nieoczyszczonych nóg, odpadków oraz przedmiotów, wydzielających ostrą woń.

§ 27.

Wzbronione jest:

- a) przebywanie w rzeźni poza godzinami, wyznaczonymi do wykonywania robót ubojowych i wywożenia produktów uboju, osobom nienależącym do dozoru weterynaryjnego i administracyjnego;
- b) wprowadzanie do rzeźni psów, wchodzenia do hal ubojowych z laskami;
- c) zanieczyszczanie podwórza, korytarzy, hal i innych ubikacyj rzeźni oraz miejsc ustępowych;
- d) rzucanie do kanałów różnych odpadków i przedmiotów;
- e) wychodzenie pracownikom poza hale ubojowe z nożami lub toporami w rękę; narzędzia te powinny być pozostawiane w halach ubojowych lub schowane do futerałów, przymocowanych do pasa;
- f) dręczenie zwierząt, okrutne obchodzenie się z nimi, trzymanie skrepowanych bez koniecznej potrzeby;
- g) pozostawianie niezamkniętych kranów wodociągowych;
- h) samowolne otwieranie siatek otworów kanalizacyjnych, otwieranie lub zamykanie kontaktów światła elektrycznego.
- i) wieszanie lub kładzenie części ubrania albo przebieranie się w halach ubojowych, kiszkiarniach lub innych miejscach poza pomieszczeniami do tego celu wyznaczonymi;
- j) wjeżdżanie lub wprowadzanie wozów do budynków rzeźni;
- k) jeżdżenie w obrębie rzeźni inaczej niż stępem;
- l) ustawianie w rzeźni zwierząt lub wozów poza miejscami do tego celu wyznaczonymi;

- l) zostawianie zaprzęgów bez dozoru;
- m) tamowanie swobodnego ruchu w miejscach przejść i przejazdów;
- n) robienie jakichkolwiek napisów, znaków, nacięć i t. p. na ścianach i drzwiach i wogóle niszczenie budynków, urządzeń i utensylii rzeźni;
- o) palenie w miejscach dokonywania robót ubojowych;
- p) urządzenie w rzeźni gier, przynoszenie ze sobą i picie napojów wysokowych, wchodzenie do rzeźni lub przebywanie w niej w stanie nietrzeźwym;
- r) wchodzenie do ubikacyj rzeźni, do których wejście jest wzbronione;
- s) przechodzenie przez ogrodzenia rzeźni oraz przerzucanie lub podawanie przez nie jakichkolwiek przedmiotów;
- t) przetrzymywanie w szatniach produktów uboju;
- u) opuszczanie rzeźni po pracy bez uprzedniego oczyszczenia obuwia, zdjęcie używanych w czasie pracy fartuchów i kurtek oraz umycia twarzy i rąk.

§ 28.

Badanie weterynaryjne odbywa się w czasie, wyznaczonym w § 10 niniejszego regulaminu i na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 29. I. 1929 roku (Dz. Ust. R. P. Nr. 32, poz. 305).

§ 29.

Wszelkie stemple do znakowania mięsa powinny się znajdować na przechowaniu u naczelnego lekarza weterynaryjnego rzeźni.

§ 30.

Administracja rzeźni obowiązana jest utrzymywać dostateczną liczbę obsługi do wykonywania prac, związanych z ubojem zwierząt oraz utrzymywać całą rzeźnię w należytej czystości, porządku, sprawności i wogóle w warunkach, umożliwiających należyte wykonywanie wszelkich czynności.

§ 31.

Szatnie służą wyłącznie do przechowywania w czasie wykonywania pracy ubrań nieroboczych; ubrania zaś robocze (bluzy, fartuchy, obuwie) powinny być po ukończonej pracy zabierane, a szafki pozostawiane otworem do przeprowadzenia w nich porządku.

VI. Czynności handlowe.

§ 32.

Kupno i sprzedaż w rzeźni produktów uboju, oprócz mięsa, są dozwolone aż do odwołania tylko rzeźnikom miejscowym, zawierającym te

transakcje pomiędzy sobą, oraz osobom, prowadzącym na terenie miasta przedsiębiorstwo handlu temi produktami i posiadającym przystosowane do tego celu pomieszczenia, lecz tylko poza halami ubojowymi.

VII. Przepisy karne.

§ 33.

Winni naruszenia postanowień porządkowych niniejszego regulaminu będą karani w drodze administracyjnej grzywną do 1000 złotych lub aresztem do 6 tygodni na podstawie § 21 wymienionego na wstępie rozporządzenia Wojewody Łódzkiego z dnia 26 maja 1931 roku.

Kary aresztu i grzywny mogą być wymierzone łącznie.

Niezależnie od tego miejskie organa weterynaryjne, powołane do utrzymywania bezpieczeństwa, spokoju i porządku w Rzeźni Miejskiej, są uprawnione do bezpośredniego stosowania w wypadkach, niecierpiących zwłoki, środków przymusowych na podstawie art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 roku o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. Ust. R. P. Nr. 36, poz. 342).

VIII. Przepisy przejściowe.

§ 34.

Regulamin niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim.

Regulamin niniejszy będzie obowiązywał również i w filjach Rzeźni Miejskiej, jakie powstaną na terenie m. Łodzi.

Jednocześnie traci moc obowiązującą regulamin, zatwierdzony uchwałami Rady Miejskiej m. Łodzi z dnia 17 września 1931 roku i z dnia 10 marca 1932 roku.

WYKONANIE BUDŻETU ZARZĄDU MIEJSKIEGO

to jest za czas od 1 kwietnia

Dział	Nazwa działu	Wydatki zwyczajne		Stosunek % %
		preliminowano na okres roczny	wydatkowano za 3 miesiące	
I	Zarząd ogólny	3,844,008.—	913,040.57	23,75
II	Majątek komunalny	167,474.—	37,622.85	22,46
III	Przedsiębiorstwa komunalne	436,543.—	—	—
IV	Splata długów	3,850,022.—	652,997.51	16,96
V	Drogi i place publiczne	1,366,660.—	563,016.22	41,19
Va	Pomiary i plany rozbudowy miasta	239,229 —	58,985.16	24,65
VI	Oświata	3,088,658.—	711,516.88	23,03
VII	Kultura i sztuka	559,455.—	149,950.46	26,80
VIII	Zdrowie publiczne	4,081,579.—	626,145.11	15,34
IX	Opieka Społeczna	2,517,134.—	359,087.36	14,26
X	Popieranie rolnictwa	204 433.—	43,516.95	21,28
XI	Popieranie przemysłu i handlu	465,692.—	82,678.60	13,45
XII	Bezpieczeństwo publiczne	1,417,457.—	238,252.05	16,80
XIII	Różne	863,633.—	165,890.92	19,20
		<u>23,101,977.—</u>	<u>4 602,700.64</u>	<u>19,92</u>

W ŁODZI ZA 3 MIESIĄCE 1936/37 ROKU
do 30 czerwca 1936 roku.

Dział	Nazwa działu	Dochody zwyczajne		Stosunek % 0/0
		preliminowano na okres roczny	wpłynęło za 3 miesiące	
I	Majątek komunalny	149,065.—	44,027.79	29,60
II	Przedsiębiorstwa komunalne	3,088,538.—	985,230.59	31,89
III	Subwencje i dotacje	1,105,768.—	22,724.43	2,05
IV	Zwroty	2,409,238.—	92,125.12	3,82
V	Oplaty administracyjne	499,257.—	126,398.45	25,31
VI	Oplaty z urzędzeń dobra publicznego	636,402.—	139,379.74	21,90
VII	Dopłaty	—	—	—
VIII	Udział w podatkach państwowych*) .	3,100,000.—	817,402.28	26,36
IX	Dodatki do podatków państwowych*)	10,938,705.—	1,175,485.73	10,74
X	Podatki samoistne	1,280,000.—	392,481.73	30,66
XI	Różne	200,004.—	46,515.54	23,25
		23,406,977.—	3,841,771.40	16,41

UWAGA: *) Sumy te nie obejmują wpływów podatkowych za m-c czerwiec 1936 r. z powodu przekazania tych należności przez Izbę Skarbową dopiero w następnym miesiącu.

SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZARZĄDU MIEJSKIEGO W ŁODZI

za czas od 1 kwietnia do 30 czerwca 1936 r.

NAZWA RACHUNKU	Bilans otwarcia na dzień 1. IV. 1936 r.		Obroty za czas od 1. IV. do 31. V. 1936 r.		Obroty w miesiącu czerwcu 1936 r.		Ogólne obroty od początku roku do końca czerwca 1936 roku	
	Winien zł.	Ma zł.	Winien zł.	Ma zł.	Winien zł.	Ma zł.	Winien zł.	Ma zł.
Kasa	—	—	3,662,678.44	3,617,573.22	1,451,246.86	1,467,706.95	5,113,925.30	5,085,280.17
Wydatki budżetowe	—	—	2,821,903.01	32,508.12	1,519,523.86	8,240.77	4,341,426.87	40,748.89
Dochody budżetowe	—	—	12,226.97	3,440,854.12	31,201.22	1,709,118.30	43,428.19	5,149,972.42
Zakłady i Szpitale	—	—	271,250.76	63,093.36	125,554.50	31,689.24	396,805.26	94,782.60
Przedsiębiorstwa Komunalne	—	—	178,186.37	202,551.07	154,834.52	54,330.93	333,020.89	256,882.—
Zobowiązania z tyt. wyk. budżetu	—	—	4,078,256.61	2,776,281.10	1,801,784.08	1,654,315.22	5,880,040.69	4,430,596.32
Instytucje kredytowe	—	—	3,952,355.—	3,728,802.82	2,105,691.28	2,301,176.83	6,058,046.28	6,029,979.65
Sumy przechodnie	—	—	7,505,123.88	8,613,103.48	1,734,068.71	2,014,021.34	9,239,192.59	10,627,124.82
Weksle obce	—	—	—	—	—	—	—	—
Zaliczki	—	—	1,039,200.34	284,690.57	1,338,413.96	248,076.21	2,377,614.30	532,766.78
Dłużnicy i wierzyciele	—	—	71,3 5.78	1,455,395.68	—	161,736.16	71,315.78	1,617,131.84
Akcepty	—	—	37,230.35	91,250.92	12,540.—	—	49,770.35	91,250.92
Depozyty walorowe obce	—	—	440,314.91	12,943.86	20,910.57	18,132.50	461,225.48	31,076.36
Deponenci	—	—	12,943.86	440,314.91	18,132.50	20,910.57	31,076.36	461,225.48
Pożyczki krótkoterminowe	—	—	—	200 000.—	—	260,000.—	—	460,000.—
Papiery wartościowe własne	—	—	17,064,816.14	476,350.—	100.—	14,100.—	17,064,916.14	490,450.—
Różne rachunki	—	—	21,472,503.16	37,184,592.35	185,039.06	535,486.10	21,657,542.22	37,720,078.45
	—	—	62,620,305.58	62,620,305.58	10,499,041.12	10,499,041.12	73,119,346.70	73,119,346.70

KRONIKA.

I. OGÓLNA.

Dzień Przeciwduruowy w Łodzi.

W dniu 12 czerwca r. b. z okazji „Dnia Przeciwduruowego“ została przeprowadzona wszechstronna propaganda walki z durem brzuszny, który, jak wiadomo, co rok szerzy się epidemicznie w Łodzi w miesiącach letnich i jesiennych. Jednym z głównych powodów szerzenia się duru brzuszego jest brak uświadomienia co do elementarnych wymagań higieny, których przestrzeganie zapobiec może zakażeniu.

„Dzień Przeciwduruowy“ ma na celu rozpowszechnienie wiadomości o drogach przenoszenia się zarazków tyfusowych i sposobach walki z tą chorobą.

Komitet Wykonawczy „Dnia Przeciwduruowego“ główny nacisk położył na propagandę przez szkoły. W dniu 12 czerwca we wszystkich klasach szkół powszechnych były wypowiedziane przez wychowawców pogadanki o durze brzuszny. Takież pogadanki zostały wygłoszone przez lekarzy we wszystkich szkołach średnich i zawodowych.

W szkołach powszechnych odbyło się rozdawnictwo mydła dla niezamożnej dziatwy w celu podkreślenia znaczenia czystości w walce z durem brzuszny. W 54 szkołach, znajdujących się w północnej i południowej częściach miasta mydło zostało wydane wszystkim dzieciom. W pozostałych szkołach mydło otrzymała trzecia część dziatwy. W roku bieżącym zostało wydanych około 50 tysięcy kawałków mydła, dzięki poparciu tej akcji przez Departament Służby Zdrowia Ministerstwa Opieki Społecznej, który wyznaczył subsydjum na ten cel w kwocie zł. 500.— oraz dzięki współdziałaniu Ubezpieczalni Społecznej w Łodzi, która ofiarowała na rozdawnictwo mydła 1500 zł. Pozatem Związek Spółdzielni Spożywców ofiarował 212 kilogramów mydła.

Zarząd Miejski w Łodzi wyasygnował na akcję propagandy przeciwduruowej 1400 zł.

Wydział Zdrowia Publicznego Zarządu Miejskiego w Łodzi wydał 4 tysiące różnych plakatów propagandowych, które były rozpo-

wszechnione w szkołach, instytucjach i na słupach ulicznych. Poza-tem rozpowszechnionych było 60 tysięcy ulotek o durze brzusz-ny-m w fabrykach, szkołach, na ulicach i t. d.

Dzięki życzliwemu ustosunkowaniu się Dyrekcji Radja Polskiego w Łodzi, w okresie kilku tygodni będą wygłaszane przez radjo hasła walki z durem brzusz-ny-m. W dniu zaś 20 czerwca o godz. 18 min. 10 została wygłoszona krótka pogadanka o durze brzusz-ny-m.

We wszystkich pismach łódzkich ukazały się w dniu 12 czerwca artykuły o durze brzusz-ny-m, napisane przez uproszonych lekarzy.

Pozatem zostały utrwalone na taśmach dźwiękowych hasła walki z durem brzusz-ny-m, które były reprodukowane w kinach łódzkich.

Kolonja dla 50-ciu dziewcząt łódzkich w Jabłonce Orawskiej.

W roku 1935 w miesiącach letnich Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet urządził kolonje dla swoich członkiń. Kolonje te były pro-wadzone przez p. Majewską Aleksandrę, kierowniczkę Centralnej Świetlicy Publicznych Szkół Doksztalcających Zawodowych. Wza-mian za pracę p. Majewskiej Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet przydzielił 47 bezpłatnych miejsc dla dziewcząt, członkiń Centralnej Świetlicy, pozostających pod jej opieką, tak, że Zarząd Miejski żad-nych kosztów z tego tytułu nie poniósł.

W roku bieżącym Z. P. O. K. urządzi również kolonje, na których jednak nie zostały przewidziane żadne miejsca dla świetliczane-k. Po-nieważ kolonje prowadzone w roku ubiegłym w wysokim stopniu podniosły pracę świetlicową, pozwoliły bowiem na rozwinięcie cnót obywatelskich, nie mówiąc już o dobrych wynikach fizycznych. Wy-dział Oświaty i Kultury zgodnie z inicjatywą p. Majewskiej, postawił wniosek urządzi kolonij we własnym zakresie na terenie z ubie-głego roku, t. zn. w Jabłonce Orawskiej. O tem, że zadania kolonij mają ogromne znaczenie społeczne świadczy fakt, że Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego udzieliło już bezpłatnego lokalu w wyżej wspomnianej Jabłonce Orawskiej. W kolonji wypoczynko-wej, trwającej od 5. VII. do 5. VIII. weźmie udział 50 dziewcząt. Pre-zydjum Zarządu Miejskiego załatwiło wniosek przychylnie, oddając do dyspozycji na ten cel pewną kwotę.

Zarządzenie Pana Wojewody Łódzkiego o wyborach do Rady Miejskiej w Łodzi.

Na podstawie par. 6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 marca 1934 roku (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 259) Pan Woje-woda Łódzki zarządził wybory do Rady Miejskiej w Łodzi.

Dniem zarządzenia wyborów jest dzień 29 czerwca 1936 roku.

Dniem głosowania — jest dzień 27 września 1936 roku.

Na całą gminę miejską przypadają 72 mandaty radnych i tyluż zastępców radnych.

Obszar miasta podzielony został na 10 okręgów wyborczych i 203 obwody głosowania.

Skład Głównej i Okręgowych Komisji Wyborczych jest następujący:

Przewodniczący — Vecsille Otton, wiceprezes Sądu Okręgowego, Trębacka 18 m. 7.

Zastępca przewodniczącego — Wiśniewski Eugenjusz, Sędzia Sądu Okręgowego, Zamenhofska Nr. 38.

Członkowie:

z ramienia Pana Wojewody:

1. Dr. Gašiorowski Marjan Stanisław, dyr. Szpitala, Zagajnikowa 42,
2. Beldowski Tadeusz, dyr. Zakładów Scheiblera, Wólczańska 220,

z ramienia Pana Prezydenta:

3. Bayer Karol, dyr. Izby Przem. Handl., P. O. W. Nr. 1,
4. Obuchowicz Antoni, adwokat, Wigury 11.

Zastępcy członków:

z ramienia Pana Wojewody:

1. Dr. Tadeusz Mogilnicki, lekarz, Al. Kościuszki 40,
2. Algajer Karol, senator Rzeczypospolitej, Bednarska 24,

z ramienia Pana Prezydenta:

3. Milewski Jan, urzędnik państwowy, Kopernika 62,
4. Dr. Grabowski Albin, urzędnik komunalny, Bandurskiego 12.

Okrąg I.

Przewodniczący — Waszkiewicz Franciszek, dyrektor, Wólczańska 109.

Zastępca przewodniczącego — Hejwowski Tadeusz-Antoni, księgowy, Tkacka 24.

Członkowie:

z ramienia Pana Wojewody:

1. Wrede Stanisław, inżynier, Biegańskiego 47,
2. Mazurowski Bronisław, emeryt, Skarbowa 16,

z ramienia Pana Prezydenta:

3. Kulla Antoni, kupiec, 11 Listopada 17,
4. Lipiński Antoni, przemysłowiec, Zgierska 69.

Zastępcy członków:

z ramienia Pana Wojewody:

1. Dr. Łuba Zygmunt, lekarz, Plac Wolności 5,
2. Skiba Józef, kierownik szkoły, Staszica 1/3,

z ramienia Pana Prezydenta:

3. Sidorski Józef, dyr. Tow. Kredytowego, Pomorska 21,
4. Weyer Stanisław, emeryt, Zachodnia 17.

Okrąg II.

Przewodniczący — Tulecki Szymon, notariusz, Kołłątaja 8,

Zastępca przewodniczącego — Wróblewski Adam, inżynier, Trębacka 3.

Członkowie:

z ramienia Pana Wojewody:

1. Braun Jan, kierownik szkoły, Wspólna 5/7,
2. Holecgreber Waclaw, kupiec, Południowa 28,

z ramienia Pana Prezydenta:

3. Illnicz Hilarjusz, urzędnik komunalny, Mostowa 21a,
4. Dobranicki Stanisław, adwokat, Cegielniana 45.

Zastępcy członków:

z ramienia Pana Wojewody:

1. dr. Pachucka Romana, dyrektor gimnazjum, Pomorska 16,
2. Wagner Wiktor, aptekarz, Narutowicza 111a.

z ramienia Pana Prezydenta:

3. Harasz Antoni, emeryt komunalny, Tkacka 22a,
4. Przeździecki Stanisław, inżynier, Tkacka 20.

Okrąg III.

Przewodniczący — Lewandowski Miron, urzędnik państwowy, Narutowicza 45.

Zastępca Przewodniczącego — Chodakowski Leon, urzędnik bankowy, Sienkiewicza 67.

Członkowie:

z ramienia Pana Wojewody:

1. Berkowicz Henryk, dyrektor, Radwańska 25,
2. Jeż Stanisław, urzędnik państwowy, Tkacka 4.

z ramienia Pana Prezydenta:

3. dr. Tochterman Adolf, Piotrkowska 152,
4. Fokciński Wiktor, emeryt, Zgierska 119.

Zastępcy członków:

z ramienia Pana Wojewody:

1. Lutomski Juljusz, biuralista, Tkacka 18,
2. Marks Mieczysław, emeryt, Zagajnikowa 40,

z ramienia Pana Prezydenta:

3. Kowalewski Waclaw, inżynier, Narutowicza 107,
4. dr. Pikielny Herman, dyrektor, Radwańska 30.

Okrąg IV.

Przewodniczący — Chudzyński Zygmunt, dyr. K. K. O., Andrzeja 3.

Zastępca Przewodniczącego — Włodarek Marjan-Józef, właściciel składu aptecznego, Rzgowska 7.

Członkowie:

z ramienia Pana Wojewody:

1. Dudkiewicz Edward, kierownik szkoły, Łęczycka 25,
2. Purlal Antoni, urzędnik komunalny — Zarząd Miejski w Łodzi,

z ramienia Pana Prezydenta:

3. Buda Edmund, kierownik szkoły, Łęczycka 25,
4. Maks Zajac — Narutowicza 47.

Zastępcy członków:

z ramienia Pana Wojewody:

1. Frankiewicz Tomasz, emeryt, Sosnowa 32,
2. Rowiński Napoleon, dyrektor, Nawrot 72,

z ramienia Pana Prezydenta:

3. Wymysłowski Michał, poseł, Lenartowicza 17,
4. Dyl Leon, kierownik szkoły, Przejazd 36.

Okrąg V.

Przewodniczący — Holcgreber Jan, inżynier, Piotrkowska 200,

Zastępca Przewodniczącego — Tomczyk Józef, urzędnik Ubezpiecz. Spół., Antoniewska 18.

Członkowie:

z ramienia Pana Wojewody:

1. Palejowski Józef, dzierżawca hotelu Savoy, Trauguta 6,
2. Kędziński Józef, dyrektor, Zagajnikowa 42,

z ramienia Pana Prezydenta:

3. Rybicka Apolonja, robotnica, Przędzalniana 88,
4. dr. Kuryluk Władysław, lekarz, Unicka 1.

Zastępcy członków:

z ramienia Pana Wojewody:

1. Inżynier Gundlach Stanisław, dyrektor, Kilińskiego 107,
2. Rymkiewicz Władysław, przemysłowiec, Kilińskiego 150,

z ramienia Pana Prezydenta:

3. Beller Alfred, adwokat, Piotrkowska 123,
4. Peyserówna Helena, Piotrkowska 272b (asystent W. W. P.).

Okrąg VI.

Przewodniczący — Ćwikliński Jan, notariusz, Piotrkowska 55.

Zastępca Przewodniczącego — inż. Kunstman Jan, dyrektor szkoły, Żeromskiego 115.

Członkowie:

z ramienia Pana Wojewody:

1. Ostrowski Henryk, dyrektor szkoły, Kopernika 41,
2. Pfeifer Seweryn, urzędnik bankowy, Sienkiewicza 37.

z ramienia Pana Prezydenta:

3. Pawłowicz Bohdan, dyrektor, Unicka 1,
4. Lewszajn Juljusz, kupiec, Wólczańska 37.

Zastępcy członków:

z ramienia Pana Wojewody:

1. Friese Oskar, właściciel nieruchomości, Radwańska 55,
2. Bartoszkiewicz Waclaw, emeryt, Radwańska 15,

z ramienia Pana Prezydenta:

3. Rode Leopold, dyrektor fabryki, Zakątna 78,
4. Dura Marjan, dyrektor seminarjum nauczycielskiego, Wólczańska 139.

Okrąg VII.

Przewodniczący — Inż. Zdrojewski Marjan, dyrektor fabryki, Kopernika 62.

Zastępca Przewodniczącego — Zajączkiewicz Józef, aptekarz, Al. I Maja 73.

Członkowie:

z ramienia Pana Wojewody:

1. Małachowski Stanisław, emeryt generał, Al. Kościuszki 67,
2. Wisławski Tadeusz, urzędnik komunalny, Srebrzyńska 99,

z ramienia Pana Prezydenta:

5. Fidler Zygmunt, przemysłowiec, Orla 17.
4. Zaleski Aleksander, dyrektor szkoły, Kilińskiego 109.

Zastępcy członków:

z ramienia Pana Wojewody:

1. inż. Rau Zygmunt, dyrektor Elektrowni, Kilińskiego 74/76.
2. Lewandowski Andrzej, rzemieślnik, Składowa 25.

z ramienia Pana Prezydenta:

3. Holc Jan, przemysłowiec, 6 Sierpnia 88.
4. Dr. Eisner Juljusz, lekarz, Al. Kościuszki 1.

Okrąg VIII.

Przewodniczący — Kostowski Symforjan, Wigury 4/6.

Zastępca Przewodniczącego — Wysmyk Marjan, kupiec, Okrzei 13.

Członkowie:

z ramienia Pana Wojewody:

1. Hoszard Tadeusz, emeryt, Al. I Maja 68.
2. Cabalski Józef, dyrektor P. K. O., Narutowicza 45.

z ramienia Pana Prezydenta:

3. Wasilewski Tomasz, kierownik szkoły, Staszica 1/5.
4. Bromirski Rajmund, dyrektor gimnazjum, Śródmiejska 41.

Zastępcy członków:

z ramienia Pana Wojewody:

1. Kahl Ludwik, notariusz, Legjonów 16.
2. dr. Rosiewicz Józef, lekarz, Andrzeja 5.

z ramienia Pana Prezydenta:

3. Łuba Kazimierz, nauczyciel, Zagajnikowa 54.
4. Piętka Karol, dyrektor fabryki, Łąkowa 10.

Okrąg IX.

Przewodniczący — Remiszewski Antoni, dyrektor, Al. Kościuszki 57.

Zastępca Przewodniczącego — Roszak Kazimierz, kupiec, Narutowicza 107.

Członkowie:

z ramienia Pana Wojewody:

1. Tausz Teodor, urzędnik państwowy, Zachodnia 67.
2. Wajnikonic Roman, adwokat, Kilińskiego 78.

z ramienia Pana Prezydenta:

3. Piątkowski Józef, kupiec, Pl. Wolności 4,
4. dr. Frenkiel Bronisław, lekarz, Traugutta 12.

Zastępcy członków:

z ramienia Pana Wojewody:

1. inż. Rybołowicz Jan, Piramowicza 15,
2. dr. Jerzy Rosenblatt, dyrektor banku, Piotrkowska 35,

z ramienia Pana Prezydenta:

3. Kronhold-Sokulski Mieczysław, emeryt, Narutowicza 45,
4. Liberman Fiszel, kupiec, Cegielniana 11.

Okrąg X.

Przewodniczący — inż. Waclaw Wojewódzki, dyrektor, Piramowicza 8.

Zastępca Przewodniczącego — dr. Knichowiecki Bronisław, lekarz, Zachodnia 65.

Członkowie:

z ramienia Pana Wojewody:

1. dr. Gundlach Ludwik, lekarz, Al. Kościuszki 24,
2. Pawłowski Stanisław, adwokat, Al. Kościuszki 40,

z ramienia Pana Prezydenta:

3. inż. Eborowicz Włodzimierz, Przejazd 36,
4. Pogonowski Józef, Prezes T-wa Kredytowego, Główna 5.

Zastępcy członków:

z ramienia Pana Wojewody:

1. Kielbasińska Irena, inżynier, Narutowicza 45,
2. dr. Hurwicz Stanisław, lekarz, Zachodnia 59-a.

z ramienia Pana Prezydenta:

3. Błaszczyk Jan, aptekarz, Piotrkowska 93,
4. Menkes Zygmunt, adwokat, Narutowicza 35.

Kierownikiem Referatu Wyborczego został mianowany Dyrektor Zarządu Miejskiego — p. Mieczysław Kalinowski, zastępcą jego — Naczelnik Wydziału Ewidencji Ludności p. Adam Wysocki.

Biuro Referatu Wyborczego mieści się w gmachu Zarządu Miejskiego, Plac Wolności 14, I piętro, pokój 18, tel. 218-01.

II. Z ŻYCIA SAMORZĄDU MIEJSKIEGO W ŁODZI.

Postanowienia Tymczasowego Prezydenta Miasta. W czerwcu 1956 roku Tymczasowy Prezydent Miasta powziął ogółem 57 postanowień, przyczem w zastępstwie Rady Miejskiej — 17, w zastępstwie Magistratu — 40 postanowień.

Dla powzięcia postanowień zgłosił Wydział Prezydjalny 5, Wydział Finansowy 2, Wydział Podatkowy 4, Wydział Oświaty i Kultury 5, Wydział Opieki Społecznej 1, Wydział Zdrowia Publicznego 5, Wydział Techniczny 26, Wydział Gospodarczy 10, Wydział Przedsiębiorstw Miejskich 2, Kanalizacja i Wodociągi 5 wnioski.

7 postanowień dotyczy spraw finansowych, 4 — opłat wszelkiego rodzaju, 2 — statutów i regulaminów, 5 — spraw podatkowych, 9 — przetargów, 2 — subwencji, 3 — inwestycji, 15 — spraw budowlanych, 8 — spraw gospodarczych, 1 — spraw organizacyjnych i 5 — spraw różnych.

Z ważniejszych postanowień, powziętych przez Tymczasowego Prezydenta Miasta, należy wymienić:

1. Przyjęcie na rzecz Gminy Miejskiej Łódź z Funduszu Pracy dotacji na roboty plantacyjne w wysokości zł. 99.000.—;
2. Zatwierdzenie Statutu o podatku hotelowym na rzecz Gminy Miejskiej Łódź;
3. Zatwierdzenie Regulaminu Porządkowego Rzeźni Miejskiej w Łodzi.
4. Przyznanie subwencji Komitetowi Kolonji Letnich;
5. Powołanie do życia Referatu Wyborczego;
6. Ustalenie rozrachunkowych stawek wynagrodzenia pracowników Miejskich Warsztatów Mechanicznych na rok adm. 1956/57.

Prezydent Godlewski dzieciom Łódzki. Prezydent m. Łodzi Mikołaj Godlewski, w trosce o godziwe rozrywki dla biednej dziatwy łódzkiej, polecił Miejskim

Warsztatom Mechanicznym przeprowadzenie robót przy ułożeniu dodatkowej linii wodociągowej w parku im. ks. Poniatowskiego celem zasilenia wodą będącej w budowie brodzianki dla dzieci.

T-wo Przeciwzēbracze w Łodzi, zaczyna działać. Zarząd Miejski na prośbę Łódzkiego Towarzystwa Przeciwzēbraczego w Łodzi postanowił przekazać temuż Towarzystwu prowadzenie Miejskiego Domu Noclegowego dla męczyzn przy ul. Cmentarnej Nr. 10 oraz Domu Noclegowego dla Kobiet i Zbiorni przy ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich Nr. 52 z tem, że sumy wydatkowane dotychczas przez Zarząd Miejski na prowadzenie tych instytucyj będą Towarzystwu wypłacane w formie subwencji. Również Zarząd Miejski postanowił wynająć Towarzystwu Przeciwzēbraczemu w Łodzi odpowiedni lokal na pomieszczenie Zbiorni dla męczyzn (komorne pokrywać będzie Towarzystwo) i udzielić pożyczki zwrotnej w wysokości 10 tysięcy zł. na pokrywanie wydatków, związanych z jego działalnością.

Dotacja na roboty wykopaliskowe. Wzorem lat ubiegłych Zarząd Miejski w Łodzi w celach naukowych prowadzić będzie i w roku bieżącym roboty wykopaliskowe. Koszt tych prac pokryty zostanie z dotacyj Funduszu Pracy oraz częściowo z fundusów własnych, przewidzianych w budżecie zwyczajnym. Na wniosek Wydziału Finansowego Prezydent m. Łodzi M. Godlewski postanowił przyjąć w imieniu Gminy Miejskiej Łódź dotację z Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy w wysokości zł. 5.000.—.

Akcja oczyszczania ścieków. Zarząd Miejski w Łodzi postanowił wpłacić Komitetowi dla oczyszczania ścieków w rejonie łódzkim sumę zł. 4.000.—, wyznaczoną przez tenże Komitet miastu Łodzi. Zaznaczyć należy, że Komitet oczyszczania ścieków w rejonie łódzkim podlega Woje-

wódzkiemu Komitetowi Ochrony rzek przed zanieczyszczeniem z siedzibą w Warszawie. Komitet oczyszczania ścieków w rejonie łódzkim obejmuje swoją działalnością teren województwa łódzkiego, leżący w zlewni rzek Neru i Bzury.

W skład Komitetu wchodzi: przedstawiciel Wojewody, jako przewodniczący, przedstawiciel Min. Spraw Wewnętrznych, naczelnicy zainteresowanych wydziałów Urzędu Wojewódzkiego Łódzkiego, przedstawiciele zarządów miejskich w Łodzi, Pabjanicach, Rudzie Pabjanickiej, Konstantynowie, Aleksandrowie, Zgierzu i w Ozorkowie, oraz przedstawiciele przemysłu.

Fundusze Komitetu składają się z zasiłków ciał samorządowych, społecznych, organizacji przemysłowych, osób prywatnych i fabryk.

Inspekcja Budowlana ostrzega... W związku z akcją Inspekcji Budowlanej, zmierzającą do uporządkowania dziedzi-

ny budownictwa i wyglądu zewnętrznego miasta, obowiązek odnawiania i remontowania budynków ciąży na właścicielach nieruchomości. W myśl art. 377 prawa budowlanego niezależnie od wydania zarządzenia przez Inspekcję Budowlaną. Wobec tego właściciele tych nieruchomości, które albo zagrażają bezpieczeństwu publicznemu, albo szpecą swym wyglądem ulice, winni, nie czekając na nakaz władz budowlanych, przystąpić do odnowienia względnie remontu, jeśli chcą się uchronić od konsekwencji prawnych, przy czem winni roboty te zgłosić. Wobec stwierdzenia, że niektóre elewacje domów zostały wadliwie odnowione i niezgodnie z obowiązującymi przepisami i nadal szpecą (np. malowanie farbą cementową po tynkach zniszczonej fasady), odnowienie takie nie będzie uznane za wystarczające, a tem samem wdrożone będzie postępowanie egzekucyjne za niewykonanie zarządzenia.

RUCH SŁUŻBOWY, DOTYCZĄCY PRACOWNIKÓW ETATOWYCH ZARZĄDU MIEJSKIEGO w ŁODZI

ZA MIESIĄC CZERWIEC 1936 ROKU

A. ZAANGAŻOWANIA:

niżsi funkcjonariusze:

1. **Kosicki Stefan** z dniem 5 czerwca 1936 roku powołany do służby czynnej na stanowisko portjera szpitala Św. Józefa z uposażeniem wg. IX. st. sł.

B. MIANOWANIA:

urzędnicy:

2. **Michalak Leon**, kontraktowy kierownik Biura Inspekcji Budowlanej, mianowany etatowym urzędnikiem Wydziału Technicznego z uposażeniem wg. II. st. sł.

C. PRZENIESIENIA:

urzędnicy:

5. **Olejniczak Teofil**, kancelista Wydziału Ewidencji Ludności przeniesiony z dniem 26 czerwca 1936 roku na równorzędne stanowisko do Wydziału Opieki Społecznej z dotychczasowym uposażeniem.

niżsi funkcjonariusze:

5. **Żmijewski Stanisław**, dozorca Wydziału Gospodarczego przeniesiony z dniem 12 czerwca 1936 roku do Wydziału Owiaty i Kultury na stanowisko woźnego szkoły powszechnej z dotychczasowym uposażeniem.

6. **Wyrzykowski Michał**, dozorca Wydziału Gospodarczego przeniesiony z dniem 12 czerwca 1936 roku do Wydziału Oświaty i Kultury na stanowisko woźnego szkoły powszechnej z dotychczasowym uposażeniem.

D. PRZENIESIENIA W STAN SPOCZYNKU:

niżsi funkcjonariusze:

7. **Simon Emma**, woźna szkoły powszechnej z dniem 1 czerwca 1936 roku.

8. **Mucha Józef**, woźny szkoły powszechnej z dniem 1 czerwca 1936 roku.

9. **Kmiecik Jan**, woźny szkoły powszechnej z dniem 1 czerwca 1936 roku.

10. **Walaszczyk Franciszka**, niania II Domu Wychowawczego z dniem 1 czerwca 1936 roku.

11. **Bocian Łukasz**, woźny Wypożyczalni Książek z dniem 1 czerwca 1936 roku.

OKÓLNIK NR. 14.

DO
WSZYSTKICH WYDZIAŁÓW, URZĘDÓW
i PRZEDSIĘBIORSTW ZARZĄDU MIEJSKIEGO
W ŁODZI

PRZEDMIOT:
ZMIANA NA STANOWISKU TYMCZA-
SOWEGO PRZEDYDENTA MIASTA.

Niniejszym podaje się do wiadomości, iż reskryptem Pana Ministra Spraw Wewnętrznych Nr. SS. 4041/16/P/55 z dnia 19 czerwca 1956 roku mianowany zostałem Tymczasowym Prezydentem miasta Łodzi i w dniu 22 czerwca 1956 roku objąłem urządowanie, przejmując czynności, przekazane mi przez mego poprzednika p. inż. Waclawa Głazka.

Łódź, dnia 25 czerwca 1956 roku.

Tymczasowy Prezydent Miasta
(-) *M. Godlewski*
(MIKOŁAJ GODLEWSKI)
(Tymczasowy Prezydent Miasta)

OKÓLNIK Nr. 15.

DO
WSZYSTKICH WYDZIAŁÓW i PRZEDSIĘ-
BIORSTW ZARZĄDU MIEJSKIEGO w ŁODZI

PRZEDMIOT:
OBJĘCIE URZĘDOWANIA PRZEZ
WICEPREZYDENTA K. ŁUKOMSKIEGO.

Niniejszem podaje do wiadomości, iż reskryptem Pana Ministra Spraw Wewnętrznych Nr. SS. 4041/18/p/55 z dnia 2 lipca 1956 roku Tymczasowym Wiceprezydentem Miasta został mianowany p. Kazimierz Łukomski, który w dniu dzisiejszym objął urządowanie.

P. Wiceprezydent Kazimierz Łukomski obejmuje nadzór nad Wydziałem Budownictwa, Wydziałem Plantacyj, Gazownią Miejską oraz Kanalizacją i Wodociągami.

W razie mojej nieobecności we wszystkich sprawach, należących do kompetencji Prezydenta Miasta, zastępować mnie będzie p. Wiceprezydent Kazimierz Łukomski.

Postanowienia okólnika niniejszego polecam wprowadzić w życie niezwłocznie. W związku z tem ulega rewizji okólnik Nr. 21 Nr. dz. I. Og. 2545 z dnia 11 października 1955 roku.

Łódź, dnia 6 lipca 1956 roku.

Tymczasowy Prezydent Miasta
(-) *M. Godlewski*
(MIKOŁAJ GODLEWSKI)
Tymczasowy Prezydent Miasta

OGŁOSZENIE.

Na podstawie art. 151 Ordynacji Podatkowej (Dz. U. R. P. Nr. 14 z 1936 r., poz. 134) Zarząd Miejski wzywa niżej wymienionych płatników państwowego podatku przemysłowego do zgłoszenia się w Biurze Wydziału Podatkowego (ul. Zawadzka 1, II piętro, pokój 12), celem odebrania nakazów płatniczych za wspomniany podatek na rok 1935, nadesłanych przez 2 Urząd Skarbowy w Łodzi:

1. Barnenbaum Szoel, ul. Zachodnia Nr. 26	12. Kuśmierak Estera, ul. Engla Nr. 8
2. Belfer Rózia, ul. Zachodnia Nr. 50	13. Landan Lajb, ul. Mielczarskiego
3. Bernhajm Chaim Ber., ul. Stodolniana Nr. 2	14. Liberman Icek Noech, ul. Piłsudskiego Nr. 54
4. Essig Szmul i Szwajcer Szlama, ulica Śródmiejska Nr. 12, ul. Jerozolimska Nr. 8	15. Liszyc Chil Fiszel—Belchatów, ulica Piotrkowska Nr. 20
5. Gross Bajla, ul. Leszno Nr. 1	16. Olomucki Moszek, ul. Nowomiejska Nr. 28
6. Hand Pola, ul. Zawadzka Nr. 25	17. Redzyńska Fajga, Stary Rynek Nr. 5
7. Hoherman Izrael Noech, ul. Północna Nr. 20	18. Rosenberg Bela, ul. Nowomiejska Nr. 18
8. Chrabelski Jan, ul. Ogrodowa Nr. 20	19. Simon Amalja, ul. Gdańska Nr. 5
9. Ingber Dwojra, ul. Kamienna Nr. 12	20. Zylberberg Aron, ul. Nowomiejska Nr. 8
10. Izbicki Chaskiel, ul. Podrzeczna Nr. 4	21. Rosenwasser Lajzer, ul. Nowomiejska Nr. 22
11. Krause Józefa, ul. Zachodnia Nr. 50	

Po upływie czterech tygodni od daty ukazania się niniejszego ogłoszenia w Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim doręczenie uważa się za skuteczne.

Łódź, dnia 12 czerwca 1936 roku.

Tymczasowy Prezydent Miasta

(—) M. Godlewski

(MIKOŁAJ GODLEWSKI)

OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 151 Ordynacji Podatkowej (Dz. U. R. P. Nr. 14 z 1936 roku, poz. 134) Zarząd Miejski w Łodzi wzywa niżej wymienione osoby do zgłoszenia się w biurze Wydziału Podatkowego (ul. Zawadzka Nr. 1, II p., pokój 12), celem odebrania nadesłanych przez 2-gi Urząd Skarbowy w Łodzi:

a) nakazów płatniczych na państwowy podatek dochodowy na rok 1935:

Nr. ks. b.		Nr. ks. b.	
9052	Szejman Marja, ul. Cmentarna Nr. 8710	6194	Strauch Abram, ul. 11 Listopada Nr. 71
9057	Szajbe Józef, ul. Al. I Maja Nr. 75	9010	Goldberg Chaim, ul. Zawadzka Nr. 49
9045	Rzoncki Józef, ul. Gen. Bema Nr. 21	9008	Gerszt Wolf, ul. Zawadzka Nr. 59
6695	Szwarcburg Benjam., ul. Al. I Maja Nr. 55	9067	Zylberberg Izrael, ul. Al. I Maja Nr. 39
5586	Rorman Mordka Szmul, ul. 11 Listopada Nr. 11	6719	Szykier Mitela, ul. Cmentarna Nr. 5

Nr. ks. b.		Nr. ks. b.	
9012	Goldwasser Józef, ul. Al. I Maja Nr. 41	150	Alfabet Lajbuś Judka, ul. Piotrkowska Nr. 16
9026	Pomeranc Icek Jakób, ul. Gdańska Nr. 5	8965	Sybiński Jan, ul. Dąbrowska Nr. 55
7904	Hendeles Majer, ul. Pomorska Nr. 45	5064	Kaluszyner Jakób, ul. Zachodnia Nr. 55
1094	Dawny Abram, ul. 11 Listopada Nr. 40	8954	Kimelman Pola, ul. Zawadzka Nr. 25
997	Cynamon Machel, ul. 11 Listopada Nr. 29	5727	Rosenberg Marjem, ul. Ogrodowa Nr. 42
5965	Lemberger Chaim, ul. Lipowa Nr. 1	8951	Głowiński Chaskiel, ul. 11 Listopada Nr. 28
5017	Kaiser Necha, ul. Zawadzka Nr. 27	4669	Miniowicz Majer, ul. Żeromskiego Nr. 5
4761	Nadelman Mordka, ul. Zachodnia Nr. 29	8922	Zylberberg Chaja, ul. Kamienna Nr. 5
460	Biderman Szlama, ul. 11 Listopada Nr. 29	2419	Chabański Abram, ul. Cmentarna Nr. 5
2659	Hirszyn Szmul, ul. Cegielniana Nr. 6		

b) nakazów płatniczych na państwowy podatek przemysłowy od obrotu za rok 1955:

3662	Wyrobek Abram-Mordka, ul. Zawadzka Nr. 7	1155	Grynsztajn Dawid, ul. Al. Kościuszki Nr. 27
4069	Ślamiak Ruchla, ul. Mielezarskiego Nr. 29	1757	Kronbajm Fiszel, ul. Nowomiejska Nr. 2

c) orzeczeń karnych.

170	Lewin Lajzer, ul. Zakątna Nr. 15	145	Borstein Henocho, ul. Mielezarskiego Nr. 8
197	Krohn Estera, ul. Zawadzka Nr. 55		oraz Wróblewskiego Chaima, celem odbioru decyzji urzędu skarbowego w Świętochłowicach z dn. 6. IV. 1956 roku za L. 247/56.
280	Lajchman Izrael, ul. Mielezarskiego Nr. 25		
140	Blumenfeld Salomon, ul. 11 Listopada Nr. 46		

Po upływie 4-ch tygodni od daty ukazania się niniejszego ogłoszenia w Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim doręczenie uważa się za skuteczne.

Łódź dnia 5 lipca 1956 roku.

Tymczasowy Prezydent Miasta

(—) *M. Godlewski*

(MIKOŁAJ GODLEWSKI)

OGŁOSZENIE.

Na podstawie art. 151 Ordynacji Podatkowej (Dz. U. R. P. - Nr. 14 z 1956 r., poz. 154) Zarząd Miejski w Łodzi wzywa niżej wymienionych płatników państwowego podatku przemysłowego od obrotu do zgłoszenia się w biurze Wydziału Podatkowego (ul. Zawadzka 1, 2 piętro, pok. 12), celem odebrania nadesłanych przez 2 Urząd Skarbowy nakazów płatniczych na ten podatek za rok 1955:

Nr. ks. b.

- 4199 Maner Ajzyk, ul. Zachodnia Nr. 37
2675 Rogienschajm Mordka, ul. Gdańska
Nr. 5
3759 Zendkowski Hersz, ul. Zawadzka
Nr. 55
1059 Goldszajn Szlama, ul. Ogrodowa 9
1194 Gutman Zyskind, ul. Nowomiejska
Nr. 24

Nr. ks. b.

- 1021 Goldman Szmul Majer, ul. DREW-
nowska Nr. 8
4177 Grandowicz Mojsze, ul. Podrzeczna
Nr. 6
4181 Rozenfeld Abram, ul. Nowomiej-
ska Nr. 10
4166 Monk Hersz, ul. Piotrkowska Nr. 8

Po upływie 4-ch tygodni od daty ukazania się niniejszego ogłoszenia w Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim, doręczenie uważa się za skuteczne.

Łódź, dnia 6 lipca 1956 roku.

Tymczasowy Prezydent Miasta

(—) *M. Godlewski*

(MIKOŁAJ GODLEWSKI)

OGŁOSZENIE.

Lasman Szlama, zamieszkały w Łodzi przy ul. Wodny Rynek Nr. 14, zagubił numer rejestracyjny pojazdu konnego Nr. 1821, wydany przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Mariem Suchecka, zamieszkała w Łodzi przy ul. Północnej Nr. 10, zagubiła potwierdzenie zgłoszenia i koncesję, wydaną przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Karol Józwiak, zam. w Łodzi przy ul. Piastowskiej Nr. 17, zagubił potwierdzenie zgłoszenia, wydane przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Zarządu Miejskiego w Łodzi.

